

6 ЛЮТАГА 2010 г.
СУБОТА
№ 22
(26630)

Кошт 650 рублёў

ВЫДАЁЦЦА 3 9 ЖНІўНЯ 1917 г.

ЗВЯЗДА

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

СТРАТЫ КАНЦЭРНА «БЕЛЛЕСПАПЕРАПРАМ» ПАВЯЛІЧВАЛІСЯ РАЗАМ З ЗАРОБКАМІ КІРАўНІЦТВА

Наглядзчыч за страты прадпрыемстваў канцэрна «Беллеспаперапрам», заробкі кіраўніцтва ў 3,6 раза перавышлі сярэднія па канцэрне. Пра гэта паведамлялася на калегіі КДК.

Сярэднямесячны заробак апарата кіравання канцэрна склаў 2,7 млн рублёў, у той час, як заробак звычайнага працоўнага — 754 тыс. рублёў.

Напрыклад, леташні заробак дырэктара Навучальнага цэнтру па падрыхтоўцы, павышэнні кваліфікацыі і перападрыхтоўцы кадраў ляснога комплексу — 5,8 млн. Старшыня канцэрна атрымоўваў каля 7 млн рублёў. На заработную плату кіраўніцтва кожнае падпрадзаванне прадпрыемства адлічвае 0,25 працэнта ад атрыманай выручкі. Па словах начальніка ўпраўлення КДК Віталія ДЗЕРАХА, гэты працэнт устаноўлены са значным «запасам». І менавіта гэта дазваляе кіраўніцтву мець такія заробкі.

ПРЭМІЯ ЗА МЕТАЛАЛОМ
Саме цікавае, што 70 працэнтаў заробку складалі прэміі, узнагароджаны і іншыя даплаты. Напрыклад, за збор металалому два гады таму атрымалі узнагароду ўсе супрацоўнікі апарата кіравання канцэрна, а таксама іх сакратары і вадзіцелі. Дапамога па набывіцці сельгаспрадукцыі кіраўнікам канцэрна складала ад 2 млн. Такой жа была разовавая прэмія кіраўнікам канцэрна на Дзень працоўнай лесеу.

Намеснікам старшыні і іх сем'ям аплачваліся медыцынскія паслугі, а таксама пудзёўкі ў санаторыі, — кажа Віталій Дзерах. — У мінулым годзе старшыня канцэрна Уладзімір Шульга атрымаў 11 мільёнаў за чатыры санаторныя пудзёўкі ў Туапсе.

КВАТЭРА ЗА КОШТ КАНЦЭРНА
За кошт канцэрна спадару Уладзіміру шэсць гадоў таму кампенсавалі а саюўную частку выдаткаў па будаўніцтве кватэры (больш за 54 тыс. долараў). Гэта было зроблена згодна з яго кантрактам. Менавіта ў ім зацвярджалася абавязальнае пакрыццё выдаткаў на будаўніцтва ці куплю жылля для старшыні.

СТРАТЫ Ў 66 МЛРД РУБЛЁў
У той жа час страты канцэрна за мінулы год павялічыліся да 66,3

Міхаіл Мясніковіч прапануе пабудавальніцтва ў Беларусі тры новыя фармзаводы

«Рэалізаваць гэтыя праекты можна на ўласнай навуковай аснове па поўнаму інвацыійнаму цыклу». Паводле яго слоў, пабудавальніцтва заводы можна з прычыненням кітайскіх крыўдзінных сродкаў. З улікам беларускага навуковага патэнцыялу гэтыя праекты могуць быць даволі эфектыўнымі.

У Беларусі штогод утворацца леквавыя сродкі і сродкі дыягнастыкі прыкладна на \$500 млн, а вырабляецца ў рэспубліцы — крыху больш як на \$100 млн. Таму ў напрамку імпартазамяшчэння трэба больш актыўна працаваць, падкрэсліў старшыня Праэдыўма НАН Міхаіл МЯСНІКОВІЧ.

Усяго арганізацыі НАН у мінулым годзе выканалі работ на суму каля Вр850 мільярд. Доля пазабюджэтных фінансавання Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі ў 2009 годзе складала каля 30 працэнтаў. Паводле папярэдніх даных, агульны аб'ём вытворчасці прадукцыі, работ і паслуг, атрыманых на розных відах пазабюджэтных дзейнасці НАН, вырас на 20 працэнтаў да Вр308,8 млрд.

Наведвальнікі беларускіх інтэрнэт-клубаў з 1 ліпеня павінны будаць прад'яўляць пашпарты

Аб гэтым паведаміў міністр сувязі і інфарматызацыі Беларусі Мікалай ПАНЦЯЛІЕЙ, перадае карэспандэнт БЕЛТА.

«Указ Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь нумар 60, які ўступіць у сілу з 1 ліпеня 2010 года, прадугледжвае ідэнтыфікацыю не абанэцкага ўстройства, а персаналі. Значыць, карыстальніку інтэрнэт-клуба даваецца прад'явіць дакумент, які засведчыць асобу». Паводле слоў Мікалая Панцеля, дабіцца патаннення доступу ў інтэрнэт у Беларусі магчыма, калі павялічыць колькасць інтэрнэт-карыстальнікаў і скараціць колькасць вераўратаў да інфармацыйных рэсурсаў, размешчаных на замежных пляцоўках. «На халь, на сённяшні дзень мы адзначаем вялікую колькасць такіх паходаў «за мяжу». Кошт іх значна вышэйшы, чым калі б гэтыя рэсурсы размешчаліся на беларускіх хостынг-пляцоўках. Таму адна з нашых галоўных задач — нарошчванне беларускага кантэнту».

У ТУРМУ З КАНФІСКАЦЫЯЙ

Наша газета паведамляла, што былы галоўны санітарны ўрач Пінска і Пінскага раёна, былы дэпутат раённага Савета, быў затрыманы па падазраванні ў атрыманні хабару, у злужыванні службовымі паўнамоцтвамі, перавышэнні ўлады, махлярстве.

І вось суд вынес прыгавор — тры з паловай гады пазбавлення волі з канфіскацыяй маёмасці. А маёмасці прадпрыемствы чыноўнікаў назапасіліся нямаля. Недабудаваны дом каля горада, дзве кватэры ў горадзе, чатыры гаражы, дзве дарэгія іншамаркі, гандлёвы павільён, будаўнічыя матэрыялы, мэбля, бытавая тэхніка, — усё гэта цягне на суму каля мільярада рублёў.

Санітарны ўрач Іван Валіцік шмат будоваў. А будаўнічыя матэрыялы вымагаў у арганізацыі ўзамен на адмову ад буйных санкцый за парушэнні, вывучэння санітарнай службай. Нават спонсарскую дапамогу будматэрыяламі, быццам бы на рамонт будынка цэнтру гігіены і эпідэміялогіі, галоўны ўрач адвозіў на ўласны катэдж.

Справу разглядаў суд горада Баранавічы і Баранавіцкага раёна. Але не выключана, што прыгавор будзе апрацэставаны ў абласным судзе пракуратарай Пінска як занадта мяккі.

Яна СВЕТАВА.

Курсы замежных валют, устаноўлены НБ РБ з 06.02.2010г. (Аб іх разліку)	
1 долар ЗША	2 898,00
1 еўра	3 960,70
1 латвійскі лат	5 595,67
1 літоўскі літ	1 148,91
1 чэшская крона	151,09
1 польскі злоты	970,24
1 расійскі рубель	35,12
1 украінскі грыўня	96,12

Курсы замежных валют па беларускіх разліках Цэнтрбанку РБ	
USD	30,4668
10 USD	37,9292
1000 BYR	10,5457
EUR	41,7179

Фота Аляксандра КІСЕЛЮКА

ДАПАМАЖЫ РЫБЕ: ВЫСЕЧЫ ПАЛОНКІ!

Зімовыя заморы пагражаюць рыбным запасам Беларусі

Як ужо паведамляла «Звязда», з-за складаных умоў надвор'я на большасці рыбалоўных угоддзяў краіны ўзніклі заморы рыбы. Сітуацыя спарады сур'ёзная: у Міністэрстве прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя створана спецыяльная група спецыялістаў, якая штодзень адсочвае сітуацыю. Усім зацікаўным бакам — ад абласцей да раёнаў — накіраваны рэкамендацыі па дзеяннях, якія дазваляюць папярэдзіць гібель рыбы пры ўзнікненні перазморных з'яў, паведаміў карэспандэнту газеты начальнік аддзела бягальчэйнай разнастайнасці Міністэрства Аляксандр ПРАЕУ.

У прыватнасці, як распавёў суразмоўца, на некаторых вадаёмах краіны, каб не дапусціць гібель рыбы, з дазволу Міністэрства рыбалоўства-аматары могуць лавіць рыбу без захавання прамысловай меры (мінімальны памер рыбы,

пры дасягненні якога дазваляецца яе вылаў; для кожнага віду рыбы — свая прамысловая мера) і нормы вылаву (вызначаныя для грамадзян, што выдчу ад аматарскае рыбалоўства, графічна дапушчальных аб'ёмаў вылаву рыбы за пэ-

ры дасягненні якога дазваляецца яе вылаў; для кожнага віду рыбы — свая прамысловая мера) і нормы вылаву (вызначаныя для грамадзян, што выдчу ад аматарскае рыбалоўства, графічна дапушчальных аб'ёмаў вылаву рыбы за пэ-

ХРОНІКА АПОШНІХ ПДЗЕЙ

ЮШЧАНКА АКРУЖЫЦЬ ВОЙСКАМІ БУДЫНАК ЦЭНТРВЫБАРКАМА

Унутраныя войскі МУС Украіны будаць ахоўваць будынак Цэнтральнай выбарчай камісіі краіны па вонкавым перыметры, а Дзяржаўная служба аховы ўмоціць прапусцілі сістэму ў ЦВК. Адпаведны ўказ прэзідэнта Украіны Віктар Юшчанка збіраўся падпісаць 5 лютага.

Таксама Юшчанка паабяцаў даручыць Службе бяспекі Украіны і Дзяржслужбе адмысловай сувязі ўзмацніць абарону дзяржаўных інфармацыйных рэсурсаў, у прыватнасці, «зрабіць немагчымым з'яўленне так званых транзітных сервераў або скажэнні паведамленняў, якія будаць паступаць ад акруговых камісій ў ЦВК».

Паводле звестак СМІ, у 2004 годзе вынікі выбараў прэзідэнта Украіны спрабавалі фаль-

ЗША ВЫДАТКАВАЛІ ГРУЗІ МІЛЬЯРД ДАЛАРАў

Вашынгтон выканаў абяцанне, дадзенае Тбілісі пасля паразы ў асяцінскім ваенным канфлікце, — выдаць Грузіі дапамогу ў памеры мільярада долараў, нагадаў у пятніцу ў Тбілісі першы намеснік дзяржаўнага сакратара ЗША Джэймс Стэйнберг. «Мы спадзяемся, што гэтая дапамога будзе свечасасвай», — цытуюць Стэйнберга інфармагенцтвы.

Адказваючы на пытанне, як ставіцца ў Вашынгтоне да прапановы прэзідэнта Грузіі Міхаіла Саакашвілі прадаставіць тэрыторыю Грузіі для перакардання грузуў ГТА ў Афганістан, Стэйнберг сказаў, што гэтае пытанне можа быць разгледжана, але вывучаць яго варта разам з Пентагонам.

Змяненні будучы ўнесены ў кантрактную сістэму найму

У кантрактную сістэму найму будучы ўнесены ўдакладненні. Аб гэтым, адказваючы на пытанне карэспандэнта БЕЛТА, паведаміў намеснік міністра працы і сацыяльнай абароны Ігар Старавойтаў, які прымае ўдзел у падагульняючай калегіі Віцебскага абласнога камітэта па працы, занятасці і сацыяльнай абароне.

Паводле яго слоў, размова ідзе не аб змяненні сістэмы, а аб унясенні ўдакладненняў у асобныя пытанні, звязаныя з прымяненнем кантрактнай формы найму. «Кантрактная сістэма найму будзе захавана. Пры гэтым неабходна забяспечваць захаванне гарантый людзям, работнікам», — растлумачыў намеснік міністра.

Разглядаючы прапанову аб унясенні змяненняў кантрактнай сістэмы найму цяпер займаецца спецыяльна створаным ўрадам рабочая група, у склад якой уваходзяць прадстаўнікі Федэрацыі прафсаюзаў Беларусі, адзначыў Ігар Старавойтаў.

Штраф за ўжыванне алкаголю на рабочым месцы будзе ўведзены ў Беларусі

У Беларусі будзе ўведзены штраф за ўжыванне алкаголю на рабочым месцы. Аб гэтым карэспандэнту БЕЛТА паведаміў у МУС Беларусі.

Новы варыянт арт. 17.3 КаАП Беларусі, які ўступіць у сілу 23 лютага, забараняе знаходзіцца на рабочым месцы ў рабочы час у стане алкагольнага, наркатычнага або таксікаманічнага ап'янення. Памер штрафу будзе складацца ад адной да дзесяці базавых велічыняў (цяпер адна велічыня роўная Вр35 тыс.).

Пакуль жа не ва ўсіх сітуацыях можна накласці штраф, прадугледжаны арт. 17.3. У дзеючай рэдакцыі кодэкса штрафная санкцыя прадугледжваецца толькі за распіццё алкагольных напійкаў у грамадскіх месцах. Але не ўсе рабочыя месцы з'яўляюцца грамадскімі. Аднак цяпер за ўжыванне спіртнага на рабочым месцы прадугледжана такая санкцыя як звар'яненне.

«ЯКАСНА ПРАЦАЎ — ЛЕПЕЙ ЖЫВІ!»

Валерый МАЛАШКА — намеснік старшыні Магілёўскага аблвыканкама. Урач па прафесіі, ён узначальваў абласное ўпраўленне аховы здароўя, а цяпер куріруе сацыяльную сферу воласці. Валерый Малашка расказаў карэспандэнту «Звязды» пра сваё бачанне сацыяльных праблем і шляхоў іх вырашэння.

Трыгова тоне ў працы

— Студэнцкія маразы, лютаўскія снегапады, зімовая дэпрэсія... Якое ў вас адчуванне пачатку года?
— Я ніколі не дазваляю сабе дэпрэсію — працы шмат. Але прызначаю, што год пачынаю з пэўнай трывагі. Таму што складанасці сённяшняга жыцця ў першую чаргу адбываюцца на сацыяльнай сфэры.

На чым заснавана гэта ўпэўненасць?

— Саме галоўнае, што ёсць каманда высокапрафесійных кадраў. Гэта людзі, якія неабыякава ставяцца да сваёй працы, вылучаюць разумныя ініцыятывы, добра зарэкамендавалі сябе і ў больш складаны час. Ім ужо нічога не страшна! Таму можна сказаць, трывогу мы топім у працы. І бачым, што ў нас атрымліваецца. Пачыны, якія мы намерлі, ажыццяўляюцца.

Крызіс — не апакаліпсіс

— Як крызіс адбіўся на вашым асабістым жыцці?
— Я мяркую, што працы ў крызіс стала болей, меней застаецца часу для сямі, а грошы застаюцца на ранейшым узроўні. Праўда, сёлета заробак будзе павялічыцца па ўсёй краіне. Ну што ж, сёння кожнага з нас ацэньваюць па дзелавых

вялікі фінансавы цяжар, што яго бюджэт меншы за першы, дэбютны фестываль... Але мы змаглі зацікавіць канцэртнай шмат людзей, і выдаткі напалоў акупіліся.

— А сёлета якія цяжкасці прадбачыце? Зноў грошавыця?
— Нам трэба разумна распарадзіцца тым, што ў нас ёсць. Гэты год завяршае пяцігодку і цэлы шэраг дзяржаўных праграм. Трэба падвесці вынікі і рухацца далей. Але жыццё змянілася, таму праграмы і планы дзевяцігоддзя перафарматаваць.

Зрабіць іх больш сучаснымі, разумнымі?

— Інтэнсіўнымі. Экстэнсіўны шлях развіцця нам не падыходзіць: пашыраць ложы ў бальніцах, адчыніць тэатральныя залы і пашыраць сетку сацыяльных устаноў мы не будзем. Трэба меркаваць, як добра фінансавы цяжар, што яго бюджэт меншы за першы, дэбютны фестываль... Але мы змаглі зацікавіць канцэртнай шмат людзей, і выдаткі напалоў акупіліся.

«Мяне ўраджаюць жыхары глыбіні. Там існуюць нібыта творчыя рэзерваты: у Чавускім раёне бабулі спяваюць старадаўнія песні, у Бялыніцкім — спрадвечу гатуюць піва! І як гісторыкі б'юцца над загадкамі сімваламі, так і арнамент на беларускіх строях кожнаму вывучаць як спадчыну нашых продкаў».

— Гэта вы, напэўна, пра народныя страўныя чуткі ўгадалі. У чыноўнікаў такога адчування не было. Я працягваю ўсе прыступкі — ад урача да цяперашняй пасады. Памятаеце, як было лясч дзясатка гадоў таму? Таксама не лепшыя часіны, але і тады мы захавалі структуры і кадравы патэнцыял сфэры.

Адзінае, у чым я сумняваюся ў сувязі з крызісам, дык гэта тое, наколькі хопіць магчымасцяў захаваць высокія тэхналогіі, здабытыя апошнімі гадамі.

— Гэта вы, напэўна, пра народныя страўныя чуткі ўгадалі. У чыноўнікаў такога адчування не было. Я працягваю ўсе прыступкі — ад урача да цяперашняй пасады. Памятаеце, як было лясч дзясатка гадоў таму? Таксама не лепшыя часіны, але і тады мы захавалі структуры і кадравы патэнцыял сфэры.

Інтэнсіўны турызм

— Якая галіна цяпер выклікае ў вас найбольшае заклапочаннасць і мае патрэбу ў падтрымцы ўлады?
— Такіх болек няма, але ў кожным кірунку ёсць пэўныя моманты, і мы іх ведаем. Напрыклад, цяжка ўтрымліваць гульнявыя спартыўныя каманды, бо яны патрабуюць вялікіх выдаткаў.

Скафандр супраць грыпу

— Валерый Анатолевіч, да вас дасюль звяртаюцца па парадку як да доктара?
— Калі я толькі стаў чыноўнікам, то сумашаў адміністрацыйную працу з дзяржурствам у разнімаеце. На цяперашняй пасадзе гэта немагчыма. Але і цяпер да мяне звяртаюцца старыя пацыенты і калегі. Я, вядома ж, не магу ў кабінеце паставіць дакладны дыягназ, але параіць, куды звярнуцца і што рабіць, магу.

І в вы і з лёгкім сэрцам накіроўваеце ў мясцовыя лячэбныя ўстановы?

— Я рэкамендую займацца сваімі праблемамі здароўя менавіта з мясцовымі спецыялістамі. Узровень нашых лячэбных устаноў дастойны. Дарчы, у нас даўня традыцыя лячэння: медыцынскае таварыства ў Магілёве было трацім у Расійскай імперыі пасля Пецярбургскага і Харкаўскага.

ЧЭМПІЯНАТ СВЕТУ ПА ХАКЕІ-2014: РАСПАЧАЦЬ АДЛІК І РАБОТУ

Прэм'ер-міністр краіны незадаволены тэмпамі падрыхтоўкі да планетарнага першынства

Учора прайшло чарговае пасяджэнне арганізацыйнага камітэта па падрыхтоўцы да чэмпіянату свету па хакеі 2014 года, які пройдзе ў нашай сталіцы. Старшыня арганізацыйнага камітэта, прэм'ер-міністр краіны Сяргей Сідорскі, раскрытыкаваў тэмпы, якімі ідзе падрыхтоўка да сусветнага першынства. Ён нагадаў, што трэба пабудавач як «Чыжоўка-Арэну», так і сацыяльную інфраструктуру, вызначыцца, дзе будаць пражываць госці чэмпіянату свету.

Сяргей Сідорскі выказаў незадаволенасць інфармацыйнай падтрымкай будучага планетарнага форуму. У прыватнасці, ён заўважыў, што на сайце Міністэрства спорту ідзе зваротны адлік да Гульняў у Ванкуверы-2010, у Сочы-2014, у той жа час нічога не ведае, колькі часу засталася да чэмпіянату свету па хакеі ў Беларусі. «Не праводзіцца ніякіх акцый па прыцягненні інвестараў. Паглядзіце, якая піяр-кампанія разгорнутая ў Расіі па расоўваанні Алімпійды ў Сочы».

Сяргей Сідорскі падкрэсліў, праца-пошук і праца з інвестарамі павінны весіцца цяпер, бо пабудавач усе аб'екты за адзін год не атрымаецца. «Ёсць шэраг пытанняў па фінансаванні. Мінгарвыканкам паведамляе, што ім неабходна 12 трыльёнаў на падрыхтоўку і правядзенне мерапрыемстваў. Калі гэта цалкам сродкі інвестараў, то трэба памятаць, што стварэнне бізнэс-плана і праца з замежным банкам займае ад 1,5 да 8 гадоў. Атрымліваецца, што ўсе аб'екты трэба пабудавач за адзін год, што практычна немагчыма».

Міністр спорту і турызму Алег Качан паведаміў, што зацверджаны лагатып чэмпіянату свету і з 1 сакавіка на тэлебачанні з'явіцца відэаролік, прысвечаны сімволіцы чэмпіянату свету. Талісман планетарнага форуму з'явіцца ў ліпені — тэрмін яго распрацоўкі быў падоўжаны з-за невысокай актыўнасці насельніцтва і прадпрыемстваў, для якіх нацыянальнай федэрацыі хакея быў аб'яўлены конкурс. Сяргей Сідорскі нагадаў, што сімволіка чэмпіянату павінна была з'явіцца больш аператыўна, каб інвестары маглі выкупіць права выкарыстоўваць сімволіку на сваёй прадукцыі. Прэм'ер-міністр таксама выказаў незадаволенасць тым фактам, што дагэтуль не запущана латарыя, прысвечаная чэмпіянату свету, сродкі ад якой павінны стаць дадатковай крыніцай фінансавання будаўніцтва інфраструктуры.

Выконваючы абавязкі старшыні Мінгарвыканкама Мікалай Ладуцька расказаў, што сёння вядзецца будаўніцтва гасцінічнага комплексу на праспекце Пераможаў, па вуліцы Старавіленскай недалёка ад Камсамольскага возера, акрамя таго сфарміраваны пакет прапановы ад апэратараў з розных краін на агульную колькасць каля 5 тысяч месцаў. «Зараз у Мінску гасцінічная сетка мае 4,5 тысяч месцаў. Наша задача — каб намеры нашых інвестараў сталі рэальнасцю і нам удалося падоўчыць колькасць месцаў. Мы працуем з кожным заўнікам, дапамагаем харадзіць арганізацыйныя працэдурны і выводзіць іх на практычную работу», — расказаў Мікалай Ладуцька. Сёння ў сталіцы дастаткова месцаў грамадскага харчавання, каб абслужыць дадаткова 30, 40 і нават 50 тысяч чалавек, лічыць кіраўнік сталічнай мэрыі. Дастаткова і грамадскага транспарту, неабходна толькі стварыць развязкі, каб паскорыць яго рух, лічыць Мікалай Ладуцька. Што датычыцца спартыўнай інфраструктуры, то цяпер вядзецца праектаванне «Чыжоўка-Арэны» — другога пасля «Мінск-Арэны» комплексу, на пляцоўцы якога пройдзе чэмпіятат свету-2014.

Алена АУЧЫННІКАВА.

РОЗГАЛАС

АПОШНЯЯ ІНФАРМАЦЫЯ

«АДРАМАНТАВАЛА»...

Прайдзісцётка завялася да сталічнага пенсіянеркі пад вылікам работніцы ЖЭСа і выкрала з кватэры наяўныя грошы. Паводле звестак прэс-афіцэра Маскоўскага РУВС Таццяны Гры, жанчына ўпусціла да сябе незнаёмку, якая пераканана ў сцвярджае, што яна з жыллёва-эксплуатацыйнай службы і прыйшла наконт рамонт у кватэры. Гаспадыня не заподозрыла падоху, бо ў гэтым доме, што знаходзіцца на вуліцы Лермантава, жыхары кроч азіццяўна абмеркуюць чуткі наконт капітальнага рамону. Між тым, візюёрка настолькі ўвайшла ў ролю, што прапанавала за 200 тысяч рублёў памяншаць пенсіянерцы ў кватэры трубы і сантэхніку адразу ж, не адкладваючы справы ў доўгую крыно. Аднак дасверлява гаспадыня прынялася, што такіх грыпоў зараз не мае. Калі гэты дасведзлася пра гэта, то ў яе хуценка знайшліся неадкладныя справы. А пасля сыходу нахажылі пенсіянерка раптоўна выявіла, што разам з жанчынай зніклі і 80 тысяч рублёў, што ляжалі на століку.

Ігар ГРЫШЫН.

МАНІЯКАЛЬНАЯ ЦЯГА...

да жанчын была ў 33-гадовага, раней судзімага за гвалтаванне і рабаўніцтва мінчаніна: ужо дзевяць дзючт завялілі аб нападзе на іх падазронага.

Між іншым, не выключана, паведаміў карэспандэнту «Звязды» прэс-афіцэр Кастрычніцкага РУВС Сяргей Чабатароў, што пацярпелы больш. Зрэшты, гэта выявіць следства. Акалічнасці ж гэтай справы наступныя. У Кастрычніцкім раёне сталіцы невядомы нападцаў па аднолькавай схеме на маладых жанчын ва ўзросце ад 20 да 30 гадоў. З адназначнага вечара да пяці раніцы злодзей хавалася каля дома і чакаў дзючт, якія вярталіся адны дадому. Калі ж ахвяра заходзіла ў паезд, ішоў за яе і нападцаў, часам ужо ў ліфце. Дарчы, падазроны, які не толькі рабаваў, але і нападцаў з мэтай сэксуальнага дамагання, паводзіў сябе заўсёды краіне асцрожна: калі побач бачыў старонніх людзей, ніколі не нападцаў. Акрамя таго, ва ўсіх выпадках накідаўся са спіны і хавалі свой твар. Тым не менш, злучыў правахоўнікі затрымалі, прычым у момант учынення чарговага нападу. Ён ужо прыняўся ў чатырох рабаўніцтвах і пяці хуліганствах. Між іншым, затрыманы не так даўно вываляўся з турмы, але, відаць, дзевяць гадоў, якія гвалтаўнік адсядзеў раней, яму не хапіла.

Ігар ГРЫШЫН.

І БЕЗ КАШТОЎНАСЦЯЎ, І БЕЗ ГРОШАЙ

засталася жыхарка Капыля, якую заспелі правахоўнікі за прадаванне залатога ланцужка зямлячкі.

53-гадоваю жанчыну, паводле звестак аддзялення інфармацыі і грамадскіх сувязяў УУС Мінбелвыканкама, затрымалі на Плошчы Леніна супрацоўнікі мясцовага РАУС за парушэнне правілаў аб здзелках з каштоўнымі металамі і камянямі. У дачыненні да яе заведзена крымінальная справа, а ў кватэры парушальніцы і ў яе аўтамабілі «Опель» знойдзены і канфіскаваныя 70 вырабаў з металу серабрыстага колеру, 41 — з металу залатастага колеру, а таксама 5,6 мільёна беларускіх рублёў.

Ігар ГРЫШЫН.

Гітара Высоцкага прыехала ў Мінск

Сяміструнная гітара з надлісам, прысвечаным Галіне Астаф'евай, члену клуба самадзейнай песні «Усход». Гэты надліс Уладзімір Высоцкі пакінуў 1 ліпеня 1972 года, а пазней ён быў абвешчаны на конторы прэсы-бюро для выпальвання.

Выстава, прысвечаная тэме Вялікай Айчыннай вайны ў творчасці Уладзіміра Высоцкага, адкрылася ў музеі В.А.В. Гэта сумесны праект з цэнтрам-музеям «Дом Высоцкага на Таганцы», дзякуючы якому беларусы могуць на свае вочы пабачыць асабістыя рэчы знамяцітага барда. Прынамсі, на выставе дэманструецца сяміструнная гітара Уладзіміра Сямёнавіча з яго аўтографам, яго куртка і світар, а таксама грымёрны столик з тэатральнай грэмернай.

Яшчэ ў выставачнай зале можна пабачыць вершы паэта, як у рукапісным, так і ў друкаваным варыянце, фотакарткі Высоцкага і яго сям'і, лісты барду ад перша-класніка, салдатаў Савецкай Арміі, ветэранаў вайны, афішы, плацінкі, кнігі і дакументы, а на экране дэманструюцца кадры з ваеннай кінахронікі пад гукі песні Уладзіміра Сямёнавіча.

Супрацоўнікі музея запрашаюць аматараў творчасці Уладзіміра Высоцкага на клубныя сустрэчы, якія будуць адбывацца кожныя сераду і нядзелю з 17 да 20 гадзін.

Павел БЕРАСНЕЎ.

«Мастака» могуць «пакрыўдзіць»

А мастацкі, аматары памалваць на сценах дамоў і пераходзя рызыкуюць патрапіць у вельмі непрыемную гісторыю, як гэта, у прыватнасці, адбылося з двума «творцамі» ў Мінску.

Праваахоўнікам удалося злавіць за рукам апаўчанаў у падземным пераходзе па праспекце Незалежнасці, 1 вандаля, 26-гадовага бростаўчана, які размаляваў тут невялікі ўчастак сцяны. На яго шчасце, шкоды ён вялікай не паспеў нарабіць, таму гэтаму вандалу дзевяццацца кампенсавач урон усяго ў памеры 130 тысяч рублёў. Праўда, акрамя таго, хуліганам «свеціць» яшчэ штраф у памеры 30 базавых велічынь.

Менш пашанцавала 18-гадоваму навучніку сталічнага ПТВ, якому таксама «засукляў» апаўчанаў у гэтым жа пераходзе: юнак грунтоўна папрацаваў балочнікам з фарбай над сценамі і нясе больш урон гораду — звыш 1 мільёна 800 тысяч рублёў. Таму ў дачыненні да яго заведзена крымінальная справа, згодна з санкцыямі якой пакаранні хлопца можа быць нават аж да пазбаўлення волі да 3 гадоў. Такое жорсткае прававое разгаванне выклікае тым, што фрагмент гранітнай пліты, на якой нанесена графіці, неабходна замяніць. Таму што цяперашнія хімічныя саставы фарбаў, якія выкарыстоўваюцца ў маркерах і балочніках, імяцца ўдзягваюцца і гранітныя пліты, якія абліцаваны падземным пераходам. Змыць фарбу немагчыма, і адзіны спосаб выдаліць — выразаць і замяніць сапсаваны фрагмент сцяны. А да таго, як яе замяніць, жыхары і госці сталіцы вымушаны быць альбо мазіць такіх «мастак», альбо «любовацца» на пусціцы ў сценах пераходаў. Вось таму ў ГУОС Мінгарвыканкома і папярэджаюць усіх, хто мае намер выкарыстоўваць горад як уласную майстэрню: за гэта дзевяццацца расплаціцца па ўсёй строгаści закону.

Ігар ГРЫШЫН.

СЭРВІСНАЯ КАМПАНІЯ «ТАЁТЫ» НОСІЦЬ ПАПЕРАДЖАЛЬНЫ ХАРАКТАР

Пра гэта карэспандэнту «Звязды» паведаміў Дзмітрый КУЧЫЦ, намеснік дырэктара кампаніі «Эмір Матарс», якая з'яўляецца ў Беларусі адзінай афіцыйнай дылерам найбуйнейшага японскага вытворцы аўтамабіляў «Таэта Матар Карпарэйшн».

Уся гэта шуміха ў прэсе вакол дэфектных аўтамабіляў Toyota неадраўдана, але, на жаль, тут ужо нічога не зробіш. — Да нас ужо з'яўжаў Дзмітрый. — Да нас ужо з'яўжаў пералапоханыя кліенты і пытаюцца, што ім рабіць. Але ніводнай скаргі на педаль акселератара мы пакуль не пачулі.

На сайце кампаніі размешчана афіцыйная заява прэзідэнта ТАА «Таэта Матар» Такеші Ісагая з нагоды будучай сэрвіснай кампаніі, якая звязана з работай педаль акселератара. У гэтай заяве прызнаецца, што нядаўна кампанія «Таэта Матар Карпарэйшн» прызнала не-

абходнасць палепшыць работу педаль акселератара на некаторых мадэлях аўтамабіляў Toyota. І што некаторыя мадэлі, якія пастаўляюцца на еўрапейскі рынак, у тым ліку Расію, а значыць — і ў Беларусь, трапляюць пад гэту кампанію. Разам з тым, у заяве падкрэсліваецца, што з'яўжаюцца некарэктнай работы педаль акселератара вельмі нярэзкая і спецыяльная сэрвісная кампанія будзе насіць прэвентыў-

раўнамернага нацскання на педаль тормаза. Не тармазіце шляхам шматразовага нацскання на педаль тормаза, гэта можа прывесці да расходу вакууму, які неабходны для эфектыўнага тармажэння, і запатрабаваць больш моцнага нацскання на педаль тормаза.

Калі немагчыма перавесці рычаг пераключэння перадач у нейтральную пазіцыю, заглушыце рухавік. Гэта не прывядзе да страты кіравання або кантролю тармажэння. Аднак узмацняльні рулявога кіравання тармазоў будзе адключаны.

Калі аўтамабіль аснашчаны кнопкай «Старт-стоп», моцна і раўнамерна націсніце кнопку сама мала на 2 секунды, каб загнуць рухавік. Не стукайце па кнопцы «Старт-стоп».

«ЯКАСНА ПРАЦУЙ — ЛЕПЕЙ ЖЫВІ»

(Заканчанне. Пачатак на 1-й стар.)
— Чаму ахову здароўя і вас навучыла эпідэмія грыпу?
— Леташняя? Так, шуму было шмат і не скажу, што з нічога. Грып сапраўды быў небяспечны. Былі цяжкія і смяротныя выпадкі, хоць у нашай вобласці смерці было меней за іншыя рэгіёны. Людзі набывалі лекі і елі і пакункамі.

— Таму што страшна было за сябе і дзяцей. А вы самі хварэлі?
— Не, але і пацікі не было. Мы рабілі ўсё, што можна. Але скафандр на чалавека не апранеш і вакол Беларусі кітайскую сцяну не пабудуеш.

— Што б вы параілі людзям, якія сёння хвалююцца наконт «другой хвалі»?
— Ніякіх экзатычных парадаў. Усё звычайнае: зрабіць прышчэпку, мець неабходны набор лекаў у хатняй аптэцы, не грэбаваць дзедаўскімі метадамі абароны ў выглядзе малінавага варэння і часнаку, рабіць элементарную прафілактыку. Ну нўжо цяжка правяртаваць пакой і памазаць мазію пад носам у дзіцяці раінай? Я параіў бы людзям мець прагматычнымі і, калі што, даверыцца ўрачу.

— Якое культурнае мерапрыемства ў вобласці зрабіла на вас апошнім часам найбольш уражанне?
— Мне вельмі спадабалася выстава Анатоля Кондуба, яго карціны і кераміка. Гэта нейкае добрае цёплае мастацтва. Калі навокал паюць іграючыя лініі і кантрасныя колеры, яго творы пакаіваюць адчуванне прыгажосці і казкі.

— Мне даспадобы музыка аркестра імя Леаніда Іванова. Новы кіраўнік Мікалай Алдануў удыхне новае жыццё ў гэты цудоўны праект. Гэта пазіўная мадэль беларускага мастацтва, якое будзе карыстацца поспехам на еўрапейскай сцэне.

— А традыцыйнае народнае мастацтва?
— Мяне ўражваюць жыхары Глыбіні. Там існуюць нібыта творчыя рэзервацыі: у Чавускім раёне бабці спяваюць старадаўнія песні, у Бялыніцкім — спрадвекую гатуюць піва! І як гісторыя б'юцца над загадкавымі сімваламі, так і арнамент на беларускіх строях можна вывучаць як спадчыну нашых продкаў.

— У Глыбінку па Чэваю
— Сёння ўрач — гэта вельмі запатрабаваная прафесія на рынку працы. Чаму, на ваш погляд, не заўсёды ўдаецца вырашыць праблему недахопу медыцынскіх кадраў?
— Задача дзяржавы — забяспечыць добрую адукацыю і стварыць для маладога спецыяліста ўмовы працы. Не проста даць яго ступі і фанендаж, а магчымаць працаваць і развівацца.

Але і малады чалавек, які абірае гэтую прафесію, павінен разумець, каб стаць сапраўдным доктарам, трэба праціць першаснае ўзровень. Трэба навуцкіх кантактаваць з людзьмі. Пачытайце Чэжава — нічога не змянілася з тых часоў, аднаму патрэбна суданне, іншаму — парада, і нарэшце трэціму — лячэнне. Гэта праўда жыцця, і яе трэба пазнаць. Веданне замежных моў і камп'ютарных тэхналогій не замяняць жывых зносінаў. Самыя лепшыя спецыялісты атрымліваюцца з тых, хто мае волю працы ў Глыбіні.

Таксама хацелася б, каб і матэрыяльная ацэнка працы ўрача была больш вакувай. Як, між іншым, і настаўніка, работніка культуры і спорту.

— А наколькі рэальны для сацыяльнай сфэры сярэдні заробак у 500 долараў?
— Планы павышэння заробку ёсць, для гэтага ў вобласці створаны фінансавы запас. Мы яшчэ не да канца выкарысталі нішу платных паслугаў, на якіх могуць зарабіць бюджэтнікі. Ды яшчэ павышэнне кваліфікацыі... Гэта, вядома ж, праца карпатлівая.

Прэзідэнт абвясціў у краіне Год якасці. Гэта не толькі якасць канкрэтнай гайкі на заводзе, але і якасць жыцця. Як добра кожны з нас будзе працаваць на сваім месцы, такім якасці і будзе наша жыццё. Гэта агульнавядомы сакрэт: лепей працуй — лепей жыць.

Арнамент творчасці
— Што, на ваш погляд, патрэбна дзецям, каб з іх выраслі добрыя людзі?
Утэрняны бланк Белгосстраха — квітанцыя о приеме наличных денежных средств (страховых взносов) формы 1-СУ, серии ГС, № 8565931 считать действительным.

Утэрняны бланк Белгосстраха — квітанцыя о приеме наличных денежных средств (страховых взносов) формы 1-СУ, серии ГС, № 8565931 считать действительным.

Утэрняны бланк Белгосстраха — квітанцыя о приеме наличных денежных средств (страховых взносов) формы 1-СУ, серии ГС, № 8565931 считать действительным.

Утэрняны бланк Белгосстраха — квітанцыя о приеме наличных денежных средств (страховых взносов) формы 1-СУ, серии ГС, № 8565931 считать действительным.

Утэрняны бланк Белгосстраха — квітанцыя о приеме наличных денежных средств (страховых взносов) формы 1-СУ, серии ГС, № 8565931 считать действительным.

Утэрняны бланк Белгосстраха — квітанцыя о приеме наличных денежных средств (страховых взносов) формы 1-СУ, серии ГС, № 8565931 считать действительным.

Утэрняны бланк Белгосстраха — квітанцыя о приеме наличных денежных средств (страховых взносов) формы 1-СУ, серии ГС, № 8565931 считать действительным.

Утэрняны бланк Белгосстраха — квітанцыя о приеме наличных денежных средств (страховых взносов) формы 1-СУ, серии ГС, № 8565931 считать действительным.

Утэрняны бланк Белгосстраха — квітанцыя о приеме наличных денежных средств (страховых взносов) формы 1-СУ, серии ГС, № 8565931 считать действительным.

Утэрняны бланк Белгосстраха — квітанцыя о приеме наличных денежных средств (страховых взносов) формы 1-СУ, серии ГС, № 8565931 считать действительным.

Утэрняны бланк Белгосстраха — квітанцыя о приеме наличных денежных средств (страховых взносов) формы 1-СУ, серии ГС, № 8565931 считать действительным.

Утэрняны бланк Белгосстраха — квітанцыя о приеме наличных денежных средств (страховых взносов) формы 1-СУ, серии ГС, № 8565931 считать действительным.

Утэрняны бланк Белгосстраха — квітанцыя о приеме наличных денежных средств (страховых взносов) формы 1-СУ, серии ГС, № 8565931 считать действительным.

Утэрняны бланк Белгосстраха — квітанцыя о приеме наличных денежных средств (страховых взносов) формы 1-СУ, серии ГС, № 8565931 считать действительным.

Утэрняны бланк Белгосстраха — квітанцыя о приеме наличных денежных средств (страховых взносов) формы 1-СУ, серии ГС, № 8565931 считать действительным.

Утэрняны бланк Белгосстраха — квітанцыя о приеме наличных денежных средств (страховых взносов) формы 1-СУ, серии ГС, № 8565931 считать действительным.

Утэрняны бланк Белгосстраха — квітанцыя о приеме наличных денежных средств (страховых взносов) формы 1-СУ, серии ГС, № 8565931 считать действительным.

Утэрняны бланк Белгосстраха — квітанцыя о приеме наличных денежных средств (страховых взносов) формы 1-СУ, серии ГС, № 8565931 считать действительным.

Утэрняны бланк Белгосстраха — квітанцыя о приеме наличных денежных средств (страховых взносов) формы 1-СУ, серии ГС, № 8565931 считать действительным.

Утэрняны бланк Белгосстраха — квітанцыя о приеме наличных денежных средств (страховых взносов) формы 1-СУ, серии ГС, № 8565931 считать действительным.

Утэрняны бланк Белгосстраха — квітанцыя о приеме наличных денежных средств (страховых взносов) формы 1-СУ, серии ГС, № 8565931 считать действительным.

Утэрняны бланк Белгосстраха — квітанцыя о приеме наличных денежных средств (страховых взносов) формы 1-СУ, серии ГС, № 8565931 считать действительным.

Утэрняны бланк Белгосстраха — квітанцыя о приеме наличных денежных средств (страховых взносов) формы 1-СУ, серии ГС, № 8565931 считать действительным.

Утэрняны бланк Белгосстраха — квітанцыя о приеме наличных денежных средств (страховых взносов) формы 1-СУ, серии ГС, № 8565931 считать действительным.

Утэрняны бланк Белгосстраха — квітанцыя о приеме наличных денежных средств (страховых взносов) формы 1-СУ, серии ГС, № 8565931 считать действительным.

Утэрняны бланк Белгосстраха — квітанцыя о приеме наличных денежных средств (страховых взносов) формы 1-СУ, серии ГС, № 8565931 считать действительным.

Утэрняны бланк Белгосстраха — квітанцыя о приеме наличных денежных средств (страховых взносов) формы 1-СУ, серии ГС, № 8565931 считать действительным.

Утэрняны бланк Белгосстраха — квітанцыя о приеме наличных денежных средств (страховых взносов) формы 1-СУ, серии ГС, № 8565931 считать действительным.

Утэрняны бланк Белгосстраха — квітанцыя о приеме наличных денежных средств (страховых взносов) формы 1-СУ, серии ГС, № 8565931 считать действительным.

Утэрняны бланк Белгосстраха — квітанцыя о приеме наличных денежных средств (страховых взносов) формы 1-СУ, серии ГС, № 8565931 считать действительным.

Утэрняны бланк Белгосстраха — квітанцыя о приеме наличных денежных средств (страховых взносов) формы 1-СУ, серии ГС, № 8565931 считать действительным.

Утэрняны бланк Белгосстраха — квітанцыя о приеме наличных денежных средств (страховых взносов) формы 1-СУ, серии ГС, № 8565931 считать действительным.

Утэрняны бланк Белгосстраха — квітанцыя о приеме наличных денежных средств (страховых взносов) формы 1-СУ, серии ГС, № 8565931 считать действительным.

Утэрняны бланк Белгосстраха — квітанцыя о приеме наличных денежных средств (страховых взносов) формы 1-СУ, серии ГС, № 8565931 считать действительным.

Утэрняны бланк Белгосстраха — квітанцыя о приеме наличных денежных средств (страховых взносов) формы 1-СУ, серии ГС, № 8565931 считать действительным.

Утэрняны бланк Белгосстраха — квітанцыя о приеме наличных денежных средств (страховых взносов) формы 1-СУ, серии ГС, № 8565931 считать действительным.

Утэрняны бланк Белгосстраха — квітанцыя о приеме наличных денежных средств (страховых взносов) формы 1-СУ, серии ГС, № 8565931 считать действительным.

Трэба выхоўваць дзяцей, каб яны шанавалі родную мову.
— На жаль, трэба прызнаць, што далёка не ўсе падобныя спробы паспяхоўныя.
— Нас крытыкуюць, што ў дзіцячых садках і школах няма беларускамоўных груп і класаў. Але гэта таму, што бацькі не імкнуча да выхавання на роднай мове. Патрэбны хоць бы з дзясятак бацькоў, якія хацелі б гэтага. Ініцыятыва стымуюле рух.
— Вось і выступілі б з ініцыятывай чыноўнікі і прамаўлялі па-беларуску. Людзі падцігнуцца.
— Так, вось прыйшоў новы міністр культуры, які па-беларуску размаўляе пісьменна і прыгожа. І ўсе таксама сталі імкнуча адказваць яму на роднай мове. Але ўсё ж, на маю думку, трэба вучыць гэтаму дзяцей. Мой сын вырас побач з бальнічным ложкам: маці і тата працуюць дактарамі, і ён гадаваўся побач. Каму ж яму быць, як не доктарам? Цяпер вучыцца ў медыцынскім універсітэце. І ў сэнсе мовы бацькі будзь узорам для дзяцей. Таму што моўныя пытанні рэвалюцыя не прымаюць, толькі эвалюцыя.
Жывём толькі аднойчы
— Сёлётыня шыкоўнай зімой вам самому удалося стаць на лыжы ці канькі? Якім відам спорту вы аддаеце перавагу?
— Так, пасля невагодных святаў выйшаў на лыжах. Шмат хаджу пешшу, плаваю ў басейне. Трэба трымаць форму. Праўда, не заўсёды хапае часу. Хоць наменскі кіраўнік вобласці па сацыяльных пытаннях — гэта праца зусім не сядзячая. Я, безумоўна, бачу, што народ вярнуў на каткі і лыжы. Таму што людзі зразумелі: у нас ёсць адно здароўе і жывём толькі аднойчы. У нас сёння ёсць усё магчымае для здаровага ладу жыцця.
— За каго будзеце хварэць на Алімпійдзе ў Ванкуверы?
— Спорт захоплівае: ад нетаропкага гімнастычнага кёрлінгу да імпілавага і неровага біятона. Хварэць буду, зразумела, за нашых. Ад нашай вобласці на Алімпіяду едуць біятліст Сяргей Новікаў, лыжнікі Сяргей Карнікена і Вікторыя Лапацкая. А калі нашы хакеісты будзь гуляць з фінамі, які гэта можна прапусціць? Алімпіяда ўвогуле — гэта вельмі удалы масавы пісіх.
— Напрыканцы вашы пажаданні жыхарам Магілёўшчыны. Лець не сказала — у гэтым цяжка часіны...
— Часны заўсёды былі цяжкія. І мае бацькі, і наша бацькі жылі няпроста. Але ўсё ж імклівае нас хваляе сённяшняга жыцця не даводзіцца аспрэчваць.
— Якая, на ваш погляд, жыццёвая ідэалогія павінна стаць падмуркам жыцця людзей?
— Мне падаецца, што сёння важна быць самім сабой. Такім, якім чаце выхавалі бацькі і лад жыцця. Трэба любіць блізкіх, сваіх дзяцей і аддаваць ім усю сваю душу. І, безумоўна, памятаць, што асабісты рост кожнага з нас даводзіць жыць лепей усю грамадства.
Гутарыла Ілона ІВАНОВА.

Трэба выхоўваць дзяцей, каб яны шанавалі родную мову.
— На жаль, трэба прызнаць, што далёка не ўсе падобныя спробы паспяхоўныя.
— Нас крытыкуюць, што ў дзіцячых садках і школах няма беларускамоўных груп і класаў. Але гэта таму, што бацькі не імкнуча да выхавання на роднай мове. Патрэбны хоць бы з дзясятак бацькоў, якія хацелі б гэтага. Ініцыятыва стымуюле рух.
— Вось і выступілі б з ініцыятывай чыноўнікі і прамаўлялі па-беларуску. Людзі падцігнуцца.
— Так, вось прыйшоў новы міністр культуры, які па-беларуску размаўляе пісьменна і прыгожа. І ўсе таксама сталі імкнуча адказваць яму на роднай мове. Але ўсё ж, на маю думку, трэба вучыць гэтаму дзяцей. Мой сын вырас побач з бальнічным ложкам: маці і тата працуюць дактарамі, і ён гадаваўся побач. Каму ж яму быць, як не доктарам? Цяпер вучыцца ў медыцынскім універсітэце. І ў сэнсе мовы бацькі будзь узорам для дзяцей. Таму што моўныя пытанні рэвалюцыя не прымаюць, толькі эвалюцыя.
Жывём толькі аднойчы
— Сёлётыня шыкоўнай зімой вам самому удалося стаць на лыжы ці канькі? Якім відам спорту вы аддаеце перавагу?
— Так, пасля невагодных святаў выйшаў на лыжах. Шмат хаджу пешшу, плаваю ў басейне. Трэба трымаць форму. Праўда, не заўсёды хапае часу. Хоць наменскі кіраўнік вобласці па сацыяльных пытаннях — гэта праца зусім не сядзячая. Я, безумоўна, бачу, што народ вярнуў на каткі і лыжы. Таму што людзі зразумелі: у нас ёсць адно здароўе і жывём толькі аднойчы. У нас сёння ёсць усё магчымае для здаровага ладу жыцця.
— За каго будзеце хварэць на Алімпійдзе ў Ванкуверы?
— Спорт захоплівае: ад нетаропкага гімнастычнага кёрлінгу да імпілавага і неровага біятона. Хварэць буду, зразумела, за нашых. Ад нашай вобласці на Алімпіяду едуць біятліст Сяргей Новікаў, лыжнікі Сяргей Карнікена і Вікторыя Лапацкая. А калі нашы хакеісты будзь гуляць з фінамі, які гэта можна прапусціць? Алімпіяда ўвогуле — гэта вельмі удалы масавы пісіх.
— Напрыканцы вашы пажаданні жыхарам Магілёўшчыны. Лець не сказала — у гэтым цяжка часіны...
— Часны заўсёды былі цяжкія. І мае бацькі, і наша бацькі жылі няпроста. Але ўсё ж імклівае нас хваляе сённяшняга жыцця не даводзіцца аспрэчваць.
— Якая, на ваш погляд, жыццёвая ідэалогія павінна стаць падмуркам жыцця людзей?
— Мне падаецца, што сёння важна быць самім сабой. Такім, якім чаце выхавалі бацькі і лад жыцця. Трэба любіць блізкіх, сваіх дзяцей і аддаваць ім усю сваю душу. І, безумоўна, памятаць, што асабісты рост кожнага з нас даводзіць жыць лепей усю грамадства.
Гутарыла Ілона ІВАНОВА.

Трэба выхоўваць дзяцей, каб яны шанавалі родную мову.
— На жаль, трэба прызнаць, што далёка не ўсе падобныя спробы паспяхоўныя.
— Нас крытыкуюць, што ў дзіцячых садках і школах няма беларускамоўных груп і класаў. Але гэта таму, што бацькі не імкнуча да выхавання на роднай мове. Патрэбны хоць бы з дзясятак бацькоў, якія хацелі б гэтага. Ініцыятыва стымуюле рух.
— Вось і выступілі б з ініцыятывай чыноўнікі і прамаўлялі па-беларуску. Людзі падцігнуцца.
— Так, вось прыйшоў новы міністр культуры, які па-беларуску размаўляе пісьменна і прыгожа. І ўсе таксама сталі імкнуча адказваць яму на роднай мове. Але ўсё ж, на маю думку, трэба вучыць гэтаму дзяцей. Мой сын вырас побач з бальнічным ложкам: маці і тата працуюць дактарамі, і ён гадаваўся побач. Каму ж яму быць, як не доктарам? Цяпер вучыцца ў медыцынскім універсітэце. І ў сэнсе мовы бацькі будзь узорам для дзяцей. Таму што моўныя пытанні рэвалюцыя не прымаюць, толькі эвалюцыя.
Жывём толькі аднойчы
— Сёлётыня шыкоўнай зімой вам самому удалося стаць на лыжы ці канькі? Якім відам спорту вы аддаеце перавагу?
— Так, пасля невагодных святаў выйшаў на лыжах. Шмат хаджу пешшу, плаваю ў басейне. Трэба трымаць форму. Праўда, не заўсёды хапае часу. Хоць наменскі кіраўнік вобласці па сацыяльных пытаннях — гэта праца зусім не сядзячая. Я, безумоўна, бачу, што народ вярнуў на каткі і лыжы. Таму што людзі зразумелі: у нас ёсць адно здароўе і жывём толькі аднойчы. У нас сёння ёсць усё магчымае для здаровага ладу жыцця.
— За каго будзеце хварэць на Алімпійдзе ў Ванкуверы?
— Спорт захоплівае: ад нетаропкага гімнастычнага кёрлінгу да імпілавага і неровага біятона. Хварэць буду, зразумела, за нашых. Ад нашай вобласці на Алімпіяду едуць біятліст Сяргей Новікаў, лыжнікі Сяргей Карнікена і Вікторыя Лапацкая. А калі нашы хакеісты будзь гуляць з фінамі, які гэта можна прапусціць? Алімпіяда ўвогуле — гэта вельмі удалы масавы пісіх.
— Напрыканцы вашы пажаданні жыхарам Магілёўшчыны. Лець не сказала — у гэтым цяжка часіны...
— Часны заўсёды былі цяжкія. І мае бацькі, і наша бацькі жылі няпроста. Але ўсё ж імклівае нас хваляе сённяшняга жыцця не даводзіцца аспрэчваць.
— Якая, на ваш погляд, жыццёвая ідэалогія павінна стаць падмуркам жыцця людзей?
— Мне падаецца, што сёння важна быць самім сабой. Такім, якім чаце выхавалі бацькі і лад жыцця. Трэба любіць блізкіх, сваіх дзяцей і аддаваць ім усю сваю душу. І, безумоўна, памятаць, што асабісты рост кожнага з нас даводзіць жыць лепей усю грамадства.
Гутарыла Ілона ІВАНОВА.

Трэба выхоўваць дзяцей, каб яны шанавалі родную мову.
— На жаль, трэба прызнаць, што далёка не ўсе падобныя спробы паспяхоўныя.
— Нас крытыкуюць, што ў дзіцячых садках і школах няма беларускамоўных груп і класаў. Але гэта таму, што бацькі не імкнуча да выхавання на роднай мове. Патрэбны хоць бы з дзясятак бацькоў, якія хацелі б гэтага. Ініцыятыва стымуюле рух.
— Вось і выступілі б з ініцыятывай чыноўнікі і прамаўлялі па-беларуску. Людзі падцігнуцца.
— Так, вось прыйшоў новы міністр культуры, які па-беларуску размаўляе пісьменна і прыгожа. І ўсе таксама сталі імкнуча адказваць яму на роднай мове. Але ўсё ж, на маю думку, трэба вучыць гэтаму дзяцей. Мой сын вырас побач з бальнічным ложкам: маці і тата працуюць дактарамі, і ён гадаваўся побач. Каму ж яму быць, як не доктарам? Цяпер вучыцца ў медыцынскім універсітэце. І ў сэнсе мовы бацькі будзь узорам для дзяцей. Таму што моўныя пытанні рэвалюцыя не прымаюць, толькі эвалюцыя.
Жывём толькі аднойчы
— Сёлётыня шыкоўнай зімой вам самому удалося стаць на лыжы ці канькі? Якім відам спорту вы аддаеце перавагу?
— Так, пасля невагодных святаў выйшаў на лыжах. Шмат хаджу пешшу, плаваю ў басейне. Трэба трымаць форму. Праўда, не заўсёды хапае часу. Хоць наменскі кіраўнік вобласці па сацыяльных пытаннях — гэта праца зусім не сядзячая. Я, безумоўна, бачу, што народ вярнуў на каткі і лыжы. Таму што людзі зразумелі: у нас ёсць адно здароўе і жывём толькі аднойчы. У нас сёння ёсць усё магчымае для здаровага ладу жыцця.
— За каго будзеце хварэць на Алімпійдзе ў Ванкуверы?
— Спорт захоплівае: ад нетаропкага гімнастычнага кёрлінгу да імпілавага і неровага біятона. Хварэць буду, зразумела, за нашых. Ад нашай вобласці на Алімпіяду едуць біятліст Сяргей Новікаў, лыжнікі Сяргей Карнікена і Вікторыя Лапацкая. А калі нашы хакеісты будзь гуляць з фінамі, які гэта можна прапусціць? Алімпіяда ўвогуле — гэта вельмі удалы масавы пісіх.
— Напрыканцы вашы пажаданні жыхарам Магілёўшчыны. Лець не сказала — у гэтым цяжка часіны

«БУДУЧЫНЯ ЗА СЛАВЯНСТВАМ»

Анкета: Сяргей Касцян. Хрысціян-вернік. Нарадзіўся на Магілёўшчыне. Гісторык і дэпутат. Славянскім рухам займаецца з 1997 года. Упэўнены, што можа паразумецца з прадстаўнікамі ўсіх славянскіх нацый без перакладчыка. Роднымі мовамі ёсць беларускую, рускую і ўкраінскую. Член прэзідыума міжнароднага славянскага камітэта. Старшыня міжнароднага ГА «Славянскі Парламенцкі союз».

— Сяргей Іванавіч, параўнайце партрэт славянаў XIX стагоддзя і тое, што з іх стала сёння?

— Славян XIX стагоддзя лічыў сябе славянінам у большай ступені, чым гэта робіць яго сучаснік. Ідэі, традыцыі, карані і звычайна славянаў заставаліся, падтрымліваліся і перадаваліся з пакалення ў пакаленне. А як прыйшоў да ўлады Хрушчоў, славянская ідэя была загублена, славянскія камітэты былі распушчаны. Маўляў, усё народы роўныя, аднолькавыя і строімым кожным павіны ісці ў камунізм. І да камунізму не дайшлі, і ідэю славянства загубілі. Сёння, як ніколі, нам патрэбна згуртаванне славян, узаемадапамога паміж славянскімі дзяржавамі. Каб не знікнуць, славянам трэба сьвязацца паміж сабой, аб'яднацца. А каб аб'яднацца, трэба адрадыць духоўнасць, зберагчы культуру, нашы звычкі і традыцыі. Бо найпершая небяспека — у згубе маральнага і духоўнага.

— Ідэі міжславянскай канферэнцыі, якая праходзіць дзямі, наколькі ўлісваюцца ў гэту канцэпцыю?

— Штогод мы праводзім канферэнцыі пад назвай «Славянскі свет». Сёлётні лейтыват — духоўнасць, культура і самасвадомасць. Мы паступова набліжваемся да спазнання саміх сябе. Даклады канферэнцыі штогод выдаюцца і распаўсюджваюцца. Радуе, што далучаюцца ўсё новыя і новыя даследчыкі і навукоўцы. Найбольш прыемны факт, што ў канферэнцыі з кожным годам усё больш маладых удзельнікаў.

— Якое месца займаюць беларусы ў агульнаславянскім кантэксце? Ці вылучаюць іх асабліва?

— Беларусь у плане славянства больш кансерватыўная краіна, чым астатнія. Яна найменш схільная да ўплываў Захаду. У 2005-м Мінск быў абраны штаб-кватэрай Міжнароднага ГА «Парламенцкі союз»... І невяпадкова апошняга гады большасць славянскіх мерапрыемстваў праходзіць менавіта тут, у Беларусі. У нечым гэта звязана з тым, што беларуская паміраючае тэле-нацыя. У нечым гэта звязана з тым, што беларуская паміраючае тэле-нацыя. У нечым гэта звязана з тым, што беларуская паміраючае тэле-нацыя. У нечым гэта звязана з тым, што беларуская паміраючае тэле-нацыя.

— Сяргей Іванавіч, параўнайце партрэт славянаў XIX стагоддзя і тое, што з іх стала сёння?

— Славян XIX стагоддзя лічыў сябе славянінам у большай ступені, чым гэта робіць яго сучаснік. Ідэі, традыцыі, карані і звычайна славянаў заставаліся, падтрымліваліся і перадаваліся з пакалення ў пакаленне. А як прыйшоў да ўлады Хрушчоў, славянская ідэя была загублена, славянскія камітэты былі распушчаны. Маўляў, усё народы роўныя, аднолькавыя і строімым кожным павіны ісці ў камунізм. І да камунізму не дайшлі, і ідэю славянства загубілі. Сёння, як ніколі, нам патрэбна згуртаванне славян, узаемадапамога паміж славянскімі дзяржавамі. Каб не знікнуць, славянам трэба сьвязацца паміж сабой, аб'яднацца. А каб аб'яднацца, трэба адрадыць духоўнасць, зберагчы культуру, нашы звычкі і традыцыі. Бо найпершая небяспека — у згубе маральнага і духоўнага.

— Ідэі міжславянскай канферэнцыі, якая праходзіць дзямі, наколькі ўлісваюцца ў гэту канцэпцыю?

— Штогод мы праводзім канферэнцыі пад назвай «Славянскі свет». Сёлётні лейтыват — духоўнасць, культура і самасвадомасць. Мы паступова набліжваемся да спазнання саміх сябе. Даклады канферэнцыі штогод выдаюцца і распаўсюджваюцца. Радуе, што далучаюцца ўсё новыя і новыя даследчыкі і навукоўцы. Найбольш прыемны факт, што ў канферэнцыі з кожным годам усё больш маладых удзельнікаў.

— Якое месца займаюць беларусы ў агульнаславянскім кантэксце? Ці вылучаюць іх асабліва?

— Беларусь у плане славянства больш кансерватыўная краіна, чым астатнія. Яна найменш схільная да ўплываў Захаду. У 2005-м Мінск быў абраны штаб-кватэрай Міжнароднага ГА «Парламенцкі союз»... І невяпадкова апошняга гады большасць славянскіх мерапрыемстваў праходзіць менавіта тут, у Беларусі. У нечым гэта звязана з тым, што беларуская паміраючае тэле-нацыя. У нечым гэта звязана з тым, што беларуская паміраючае тэле-нацыя. У нечым гэта звязана з тым, што беларуская паміраючае тэле-нацыя.

Ці шмат вы ведаеце пра гіпербарэйскія карані славянаў? А пра этымалогію этноніма «Русь» і тэорыю лідарства? Днямі пра усё гэта не толькі можна будзе прагавіцца, але і паслухаць. Вядучы даследчыкі-славяны з Беларусі, Расіі і Украіны сабраліся на навукова-практычную канферэнцыю «Славянскі свет». 10-я па ліку канферэнцыя аб'яднала больш за 100 удзельнікаў.

Адзін з іх, беларускі прафесар Сяргей Іванавіч КАСЦЯН, пра славян ведае калі не ўсё, дык амаль усё. Старшыня Міжнароднага ГА «Славянскі парламенцкі союз» фору даць любячы даследчыку. Пра тое, чаму не варта называць дзяцей Тобіясамі і Мары Сабалямі, а таксама пра тое, як славяне могуць выратаваць немцаў, прафесар распавёў спецыяру «Звязды».

— Гэта значыць мне не варта называць свайго сына Тобіясамі, бо і ён можа перамяніцца на Івана? — Безумоўна, а як яго дачка будзе — Тобіясуна? (смяецца). Я думаю, што гэта неразумна. У нас ёсць свае імёны і яны маюць свой код. І невяпадкова, калі раней дзіця хрысцілі, то найперш зазіралі ў праваславны календар. А яшчэ раней былі імёны язычніцкія, бо хрысціянства чацкімі шляхамі прыйшло на нашы землі. Славяне не адразу захацелі прыняць яго. І калі хрысціянне разумелі, што няварта абвргаць усё тое, што мелі славяне-язычнікі, яны сталі падладжвацца і пад славянскія святы і звычкі. І сёння праваслаўная царква стараецца захаваць славянскія прозвішчы і імёны.

— Моладзь сёння ахвотна да аднаўлення розных паганскіх традыцый. Тое ж Купалле, калі трэба скакаць праз агонь, першапачаткова было паганскім святам. Што б вы сказалі пра сувязь паганства і славянства?

— Па-першае, я не гадзен з гэтай назвай «паганства». Паганства — гэта ў нечым паганнае, а паганнае — адмоўнае. А няўжо славянская культура, пісьменнасць, якая існавала да хрысціянства, гэта паганства? Кіршыца — гэта было паганства? Вы ўгадвалі агонь, а я ўгадваю вяду. Хрысціянне акупаюцца на Ваджорышча, а славяне рабілі гэта ў час супрацьстаяння (дзень раўнадзенства) — дык якое ж гэта паганства? Паганства нам прынёсці з Захаду, а язычніцтва — чуждою развіццём культуры.

— Якім вы бачыце славянства ў перспектыве? — Будучыня за славянствам. Гутарыў Ілья ЛАПАТО.

— Якім вы бачыце славянства ў перспектыве? — Будучыня за славянствам. Гутарыў Ілья ЛАПАТО.

09 марта 2010 г. в 12.00 состоится внеочередное общее собрание акционеров ОАО «Минскэнергострой».

ПОВЕСТКА ДНЯ:

- Итоги финансово-хозяйственной деятельности Общества за 2009 год и основные направления деятельности Общества в 2010 г.
- Отчет Наблюдательного совета Общества.
- Утверждение годового бухгалтерского баланса, счетов прибыли и убытков Общества за 2009 г.
- О выплате дивидендов и утверждении распределения прибыли и убытков Общества за 2009 г.
- Утверждение основных направлений использования прибыли в 2010 году и первом квартале 2011 г.
- О материальном вознаграждении членов Наблюдательного совета и Ревизионной комиссии Общества.
- Избрание членов Наблюдательного совета и Ревизионной комиссии.
- О совершении сделок Общества.

Собрание состоится по адресу: г. Минск, ул. Монтажников, 39. Начало регистрации — 11.30.

УНП 100008291

«ІХ БЫ ЭНЕРГІЮ ДЫ Ў МІРНЫХ МЭТАХ»

Папярэднія вынікі «памярэнцавай рэвалюцыі» ва Украіне ў лютэрку замежных СМІ

У вельмі напружаным рэжыме, азартна і рызыкоўна, а часам нават тэатральна, але з поўнай мабілізацыяй усіх даступных палітычных, фінансавых, інфармацыйных і іншых рэсурсаў праходзіць ва Украіне кампанія на выбарах прэзідэнта. Жак бары, калі падумаеш, колькі стваральнай энергіі і нервовых клетак, мяхоў грошай было дарэмна спалена ў поўным гэтай бразіластай вайны амбіцый і моцных, загартаваных характараў абыдвох, безумоўна, яркіх і неадрынарных кандыдатаў у прэзідэнты. І бы энергію, як кажучы, ды ў мірных мэтах. Іх бы жыла сёння Украіна. Аднак жыве яна зусім не лепш, чым пяць гадоў таму.

Даволю сабе кароткі ўспамін. Адрозна пасля перамогі ў Кіеве «памярэнцавай рэвалюцыі» адзін заходні дыпламат, прадстаўнік, дарчы, вядучы краіны ЕС, упэўнена і з захапленнем казаў мне, што Украіна рухаецца ў правільным кірунку. Няхай бокам, часам згігавам, праз бар'еры і звалы мінулага, але краіна ідзе ўперад да Дэмакратыі. Тады так думалі многія палітыкі ў Еўропе, яны, як і большасць заходніх СМІ, не скупіліся на кампліменты ў адрас «памярэнцавага дзета». І не толькі на прыемныя словы былі шчодрыя амерыканскія і заходнеўрапейскія заступнікі. Агульнавядома, што без іх беспрэцэдэнтна вялікай амальнай і матэрыяльнай падтрымкі «рэвалюцыі» ды і саміх «рэвалюцыянераў» тыя наўрад ці вырвалі б уладу ў Януковіча.

Відавч, пяць гадоў таму заходнія сябры і дарэды лідары «новай Украіны» не маглі і ў страшным сене падумаць, што з палпачкай і саюзнікаў Юшчанкі і Цімашчанкі велмы хутка ператворыцца ў заклятых ворагаў, а іх жорстка барацьба з цягам часу стане адной з галоўных прычын стагнацыі эканомікі, затым і пачаткам яе паступовага разбуражэння. Былі, няхай і стрыманы аптымізм сяброў «памярэнцавых рэвалюцыянераў» наступіў месца расчараванню. Таланнасьць публікацыі, ацэнка аналітыкаў, акцэнт выказванню палітыкаў пачалі мяняцца. Украіна паступова трапіла пад агонь крытыкі, нэрэдка забудрабальнай, знішчальнай.

Уплывовае французская газета Le Monde з сумам канстатуе, што крызіс і жорстка палітычная партызанская вайна зрабіла Украіну падобнай на карабель, які страціў кіраванне, трапіў у эканамічны шторм. А члены каманды тым часам працягваюць спрачацца паміж сабой, выводзяць з сябе заходніх кіраўнікоў і міжнародныя фінансавыя арганізацыі. Усе паказчыкі дасягнулі крытычных значэнняў. Вытвор-

часць скарачаецца, грыўня абяцэннаваецца, людзі захоўваюць грошы «пад матрацамі», бо не даяраюць банкам і палітыкам, што абяцжарвае аднаўленне эканомікі.

Не менш цікавым і паказальным уяўляецца, так бы мовіць, сяброўска, а таму, будзем спадзявацца, непрадзураты аналіз сістэмных памылак і пралікаў Юшчанкі і Цімашчанкі, які часта гучыць як цяжкі прысуд. Калі вельмі сцісла, то папяркі заходніх калегаў і ўраўнятных эканамічных выданьняў зводзяцца да наступнага. Абодва палітыкі прадэманстравалі поўнае неразумненне рынкавых механізмаў; эканоміка Украіны і народ сталі асноўным пацярпелым бокам у мностве канфліктаў, аўтарамі якіх сталі Юшчанка і Цімашчанка. Яны за час знаходжання ва ўладзе не здолелі выявіць у сабе высока прафесійныя якасці кіраўнікоў, неабходныя на такіх адказных пасадах. Эканамічным ведаў ні ў іх саміх, ні ў іх камандах не хапіла не толькі на правядзенне рэформы, але нават і на аналіз сітуацыі ў эканоміцы краіны. Насуперак усім класам у прыхільнасці рынкавай эканоміцы, Юшчанка і Цімашчанка прадэманстравалі поўнае неразумненне рынкавых механізмаў.

Адкуль такая легкадумнае стаўленне да службовых абавязкаў? Тут сябры прыходзяць да несучаснага выносу: «памярэнцавыя» сталі закладнікамі сваёй размернай самаўпэўненасці, аднабокай арыентацыі ва ўсіх пытаннях выключна на Заход. Юшчанка і Цімашчанка чамусьці занатад рана сталі лічыць Украіну часткай НАТА і заходняй эканомікі, без прычыхілі членам Еўрасаюза. Спяляя веру ў неабмежаваную падтрымку Захадам свайго палітычнага курсу адгрыла дрэнны жарт з Юшчанкам і Цімашчанкай, якія бяздумна і безадказна ішлі на бясконцыя канфлікты і скандалы з Расіяй. Маглі дазволіць сабе такое задваленне. Замест таго каб сфармаваць баланс гарманічных і ўзаемавыгадных адносін як са сваім усходнім суседзем, так і заходнімі партнёрамі, і выгандна выкарыстаць удалае стратэгічнае становішча транзітнай краіны расійскіх энэргаснабцаў у Еўропу, «памярэнцавы дзет» максімальна ускладнілі эканамічныя адносіны з Расіяй. Такія высэ ацэнікі вынікаў яго пацудоўна кіравання, мусу падкрэсліць, яшчэ адносна нядаўна гарачы прыхільнікі новых ідэяў Украіны.

Так, быў пэўны перыяд росту дабрабыту, дакладна, яго ілюзія, якую стварыла масавая інтэрвенцыя заходніх банкаў і міжнародных спекулянтаў на фінансавы рынак краіны. Гэта пры-

вляло да багацця грошай і атрымання крэдытаў вялікай колькасцю юрыдычных і фізічных асобаў. Насельніцтва стала радазла і імкліва браць крэдыты і па вушы залезла ў даўгі банкам. А потым грымуны крызіс і паўча абвал. З Захаду ў адрас Юшчанкі і Цімашчанкі абвешчаны абвінавачванні ў развале эканомікі краіны. Прычыны гэтага дасцігна прааналізавалі англіцкі дзелавы штотдывенд The Economist, які піша, што ў вачах Захаду імідж Украіны стаў «кашмарным». Ды і гэты краіна ў дофортным стане, заваленая сацыяльнымі прэтэстамі і палітычным хаосам, якая распадаецца на часткі, яе валюта знаходзіцца ў вольным падзенні.

У выніку такой надзвычай складанай эканамічнай сітуацыі райтнг прэзідэнта Юшчанкі няхульна пакаціўся ўніз. І сёння, па прызнанні заходніх палітолагаў, ён, бадай, самы непапулярны лідар сучаснай Еўропы. І галоўнае нават не ў велізарнай колькасці праблем, а ў тым, што ён нічога не рабіў для іх вырашэння. Ды і ўвогуле ніхто з украінскіх палітыкаў так і не дайшоў да выканання абяцанняў «памярэнцавай рэвалюцыі» — такі сумны тэзіс гучыць у замежных СМІ. Аб расчараванні некалі заўзятых прыхільнікаў «памярэнцавай рэвалюцыі» сведчыць нават загаловак артыкула ў газете The New York Times. Ва Украіне эфірарыя 2004 года ператарылася ў адчай».

Праўда, невядома якія былі б вынікі эканамічнага развіцця, калі б ва ўладзе апынулася каманда Віктара Януковіча, які апошнім часам з веданнем справы жорстка і мэтазонавана крытыкаваў і Юшчанку, і Цімашчанку. Перавагі ацэньваюцца і дэталіна дэталіна яму часам бацьчы бярвенні ў вачах апанентаў і не заўважаюць свайго пралікаў як кіраўніка Партыі рэформы. Многі назірлівакі ідэалягічна, што ёсць і яго не малая віна ў вострым супрацьстаянні заканадаўчай і выканаўчай уладаў. А гэта завяло краіну ў палітычны тупік, нарадзіла сваеасабліваю патавую сітуацыю, не спрыяе хуткаму выхаду з эканамічнага крызісу. Так што і на Януковічу ляжыць вялікая адказнасць за ўсё тое, што адбылося за мінулыя пяць гадоў ва Украіне. Яго энэргія далёка не заўсёды мела і мае стваральны характар.

Сёння ва Украіне энюў дзень цішыні. На выбарах у многіх іншых краінах заўтра да канца сутак ці раніцаў і пандзельак стала б вядомым імя новага прэзідэнта. Але аб Украіне так не скажаш. Там другі тур — не значыць апошні.

Леанід ЛАХМАНЕНКА.

10 КРОКАЎ ДА НЯБЁСАЎ

6 лютага — дзень памяці блажэннай Валянціны Мінскай — самай блізкай да нас па часе святой

Сёння на месцы спачыну новапрапаўстай Беларускай святой блажэннай Валянціны Мінскай, пачынаючы з 11.00 і да позняга вечара, пройдзе малабэнны чаквецца прыезд Патрыярха Экзарха ўсяе Беларусі Мітрапаліта Філарэта.

Менавіта 6 лютага 2006 года яна была кананізавана Царквой, праз 40 гадоў пасля сваёй смерці ў дзень Сабора беларускіх святых. Пахава на матушка Валянціна на невялікіх вясковых могілках вёскі Крысава Дзяржынскага раёна, на сваёй малой радзіме. Сядзіба і зямельны надзел сямі знаходзіліся ў суседняй вёсцы Коскі, дзе і правяла Валянціна дзяцінства і юнацтва і куды вярнулася потым з мучкаў. У п'янагадзям узорце свайго дома елачку, якая вырасла крыжападобнай і цяпер з'яўляецца сваеасаблівым арыенцірам для шматлікіх паломнікаў.

Яшчэ пры жыцці многім сваім наведвальнікам яна гаварыла: «Я памру, але прыходзяць да мяне, як да жывой, і я вам дапамагу». І людзі ідуць, ідуць па парадку, па блашаванне, нясучь свае беды, дзеляцца радасцю.

Дарчы, паломніцкія пазедкі на магілку матушкі Валянціны здзісьніюцца кожную нядзелю. Усе ахвотні наведваць святое месца збіраючыся.

3. Быць бескарыслывым да самай дробязі.

4. Шукаць выпадкі, дзе толькі магчыма быць каму-небудзь карысным.

5. Ва ўсіх непрыемнасцях строга судзіць найперш сябе і быць паблажлівым да іншых.

6. Ніколі ні з каго не жартваць і не смяяцца.

7. Пра сябе ніколі нічога добрага не гаварыць і збываць самога сябе для іншых.

8. Больш маўчаць, чым гаварыць. Выслухоўваць іншых і пазбягаць спрэчак.

9. Старацца наколькі магчыма менш быць бяздзейным.

10. Не гарчыцца, а калі будзеш адчуваць, што гней та авалодат табой, што цяжка пераадолець сябе, то тут жа замайчыць, калі магчыма, сысці. З добрага, што робіцца ў свой час і ў сваім месцы, гэта, вядзь, воль што: прасіць хто міласціну — падай яму; пакрыўдзіў хто цябе — прабач яму; прыйшоў вораг — пачастуй яго; сеў за стол — ужывай ежу па статусу і ўстрыманна; настаў час малітвы — маліся з глыбокай пашанай і як трэба; ідзеш на пасадку — працуй старанна... Усюля хвіліна і ўсюля месца маюць свае добрыя ўчынкы, якія абавязкова павіны быць.

Ланіта ТРАПЕВІЧ.
(Працяг тэмы ў наступным нумары.)

КАЧЫНСКІ КРЫТЫКУЕ ЮШЧАНКУ

ІАНЦІЛІЯРЬЯ прэзідэнта Польшчы Леха Качыньскага распаўсюдзіла заяву-прэтэст наконт разназнення прэзідэнта Украіны Віктара Юшчанкі надаць членам Арганізацыі ўкраінскіх нацыяналістаў і Украінскай паўстанцаў арміі статуту ветэранай вайны і пасмаротна прысвоіць Сцяпану Бандэру званне Героя Украіны.

Па меркаванні прэзідэнта Польшчы, «Ягучыя палітычныя ітарэсы ўзялі верх над гістарычнай праўдай», а «апошняя дзённая праўда Украіны накіраваная супраць працоўна п'ятарычнага дыялогу і прымірэння». У заяве адзначаецца, што ацэнка дзейнасці Арганізацыі ўкраінскіх нацыяналістаў і Украінскай паўстанцаў арміі паказвае адназначна негатыўна, бо гэтыя арганізацыі выконвалі на ўсходніх тэрыторыях, што належалі Польшчы, масавыя забойствы польскага насельніцтва. У выніку тысяч забіта больш за 100 тысяч палкаў толькі за тое, што былі палякамі.

Міхаіл БАЦЯН.

У ЧАЛЫБНСКУ АДЧЫНІЦА ГАНДЛЁВЫ ДОМ «БЕЛАРУСЬ»

Дамоўленасць пра гэта была дасягнутая яшчэ летам мінулага года падчас сустрачкі міністра гандлю нашай краіны з міністрам эканамічнага развіцця Чалыбінскай вобласці.

Пад гандлёвы дом будзе адведзены будынак агульнай плошчай 5 тысяч квадратных метраў, што размешчаны ў цэнтры двух густанаселеных раёнаў Чалыбінска. Удзельнікі з беларускага боку: ААТ «Белбакален», ДА «Белбыт», ААТ «Абутагандаль», ААТ «Гандальдзёненне», ААТ «Белгаланда», ААТ «Белгаспадаргандаль», ААТ «Мінбакаля-гандаль», ААТ Трыкатажгандаль». Як юрыдычнае асоба гандлёвы дом ужо зарэгістраваны, заключаны кантракты на пастаўку нехарчовай групы тавараў беларускай вытворчасці.

Сяргей РАСОЛБКА.

Ёсць прапановы па ўдасканаленні бізнэс-клімату? ПІШЫ!

Каардынацыйны савет па развіцці, праасоўванні і рэалізацыі Нацыянальнай платформы бізнэсу Беларусі заклікае ўсіх падтрымальнікаў, у каго ёсць свае прапановы ці ўласнае меркаванне, які можна палепшыць дзелавы асяродак у краіне, уключыцца ў падрыхтоўку Нацыянальнай платформы на 2010 год. Азнаёміцца з 97 пытанняў, можна на сайце <http://allminsk.biz>, а свае прапановы, калі такія ёсць, можна даслаць па электронную пошту koval@allminsk.biz або souz@allminsk.biz.

Павел БЕРАСНЕЎ.

ЦІ БЫЎ КРЭДЫТОР?

Амаль 8 мільянаў рублёў незаконна «зарабіла» галоўны бухгалтар рэчыскага ТДА «Округ», якое знаходзіцца ў стадыі ліквідавання. Які расказаў пра службоўца УУС Гомельскага аблвыканкама, 48-гадовага жанчына скарысталася сітуацыяй, і шляхам злоўжывання службовымі поўнамоцтвамі, у выніку прадуіляў фіктыўнага патрабавання крэдытара авалодата буйной сумай грошай. Але ненадоўга — у справу ўключыліся супрацоўнікі ўпраўлення па барацьбе з эканамічнымі злачынствамі УУС Гомельскага аблвыканкама. Жанчына хуценька пакрыла матэрыяльныя страты.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

БІЗНЭС ЗАГАВОРЫЦЬ ПА-БЕЛАРУСКУ!

Нацыянальная платформа бізнэсу Беларусі 2010 будзе перакладзена і на беларускую мову — пра гэта карэспандэнту «Звязды» паведаміў старшыня Мінскага сталічнага саюза прадпрыемальнікаў і працадаўцаў Уладзімір КАРАГІН.

— Калі зробім платформу, то перакладзём яе і на беларускую мову і размесцім на нашым сайце. А то на англійскую мову перакладаем, дарчы, перакласці правільна на нам дапамае амерыканская гандлёва-прамысловая палата, каб там было зразумела, чаго ж хоча беларускі бізнэс, а на беларускую — не. Ну а сёлета зробім пераклад і на родную мову.

У найбліжэйшы месяц платформа будзе актыўна абмяркоўвацца сярод прадпрыемальнікаў і чыноўнікаў, будучы прымацца прапановы і пажаданы, а потым праект платформы бізнэсу будзе вынесены на абмеркаванне падчас Асамблеі дзелавых колаў, якая пройдзе 3 сакавіка. Як сяджаржа Уладзімір Карагін, бізнэс дойдзе з платформай да кожнага райвыканкама:

— Ужо на наступным тыдні ўсе органы ўрада атрымаюць праект тэксту, каб яны маглі нам нешта прапанаваць, дадаць, выказаць сваё бачанне. Мы будзем абмяркоўваць праект на савеце нашага саюза, больш чым у 30 рэгіёнах краіны прадпрыемальнікі яе будуць таксама абмяркоўваць. З гэтым тэкстам мы дойдзем да кожнага аблвыканкама, да кожнага райвыканкама, каб і яны маглі ўнесці туды свае прапановы. Я лічу, што гэта беспрэцэдэнтная кампанія, бо ніхто нават у СНД не дае магчыма так шырока двухбакова выказкацца як бізнэсу, так і ўраду. Я размаўляў з міністрам юстыцыі, буду размаўляць з міністрам эканомікі — у прынцыпе, людзі гатовыя да дыялогу і такі напрамак падтрымліваюць. Безумоўна, мог бы сэсіі адзінаўтары і напісаць платформу бізнэсу, і гэта было б больш проста, але хочацца, каб як мага больш людзей сказалі: «Так, я глядзеў платформу, гэта і мае меркаванне, я таксама ўносіў свае прапановы».

Павел БЕРАСНЕЎ.

ДЫРЭКТАРА ПАСАДЗІЛІ ПАСЛЯ ТАГО, ЯК ВЫДАЎ ПРЭМІІ СВАІМ ПАДНАЧАЛЕННЫМ

ПРАКУРАТУРА абвінаваціла Івана Іванова ў злоўжыванні службовымі поўнамоцтвамі. На думку следства, дырэктар выдаў прэміі рабочым, каб штучна павысіць свой аўтарытэт. Сам Іван Іванов запэўнівае, што невінаваты, а прэміі падначаленыя былі атрымалі. Спецыяльны карэспандэнт «Звязды» Яўген ВАЛОШЫН пастрабаў разабрацца ў акалічнасцях незвычайнай крымінальнай справы.

Амаль усё жыццё, а менавіта 30 гадоў, Іван Іванов прапрацаваў на адным будаўнічым прадпрыемстве, якое сёння называецца Бабруйскі завод буйнапаўнальнага домабудуінцтва (БПД). Пачынаў з шэраговага рабочага, потым зрабіўся майстрам, галоўным энергетыкам, наменнікам галоўнага інжынера, галоўным інжынерам і нарэшце дырэктарам. Прадпрыемства прыносіла дабра прыбытак, пашыралася. За часам дырэктарства Іванова філіял БПД адчынілі ў Калінінградскай вобласці. Аднак у 2008 годзе з дырэктарам не працігнулі кантракт. Новую пасадку Іван Іванов знайшоў тут жа — у «Бабруйскім домабудуінчым камбіната», стаў адначасна пачынальнікам. Аднак дапамагчы «падняцця» новаму прадпрыемству ў Івана Іванова не атрымалася — праз тры месяцы яго нечакана абвінавацілі ў злоўжыванні службовымі абавязкамі на старой працы, змясцілі ў СІЗА.

Тры гады пазбаўлены волі з канфіскацыяй маёмасці

У 2006 годзе Бабруйск прымаў «Дахжнік». Горад рамантавалі, упарадкоўвалі. Рабочыя з прадпрыемства БПД таксама ўдзельнічалі ў «рэстаўрацыі» Бабруйска. Але ж асноўную працу завод не спыняў, пазнальны жыльня дамы ўзводзіліся ў розных кутках Беларусі. Акурят прыпынчыў вясені скончылі будаваць шматпавярхоў у Заслаўі. У

Гэты панэльны шматпавярхоў у Заслаўі стаў раковым у лёсе дырэктара БПД. Пасля яго будаўніцтва Іван Іванов бы асуджаны на тры гады пазбаўлены волі з канфіскацыяй маёмасці.

кар'еры Івана Іванова гэты аб'ект стаў лёсавызначальным.

А сутнасць воль у чым. Пасля таго, як шматпавярхоўку збудавалі, было вырашана выдаць прэміі супрацоўнікам прадпрыемства, якія бралі ўдзел у будаўніцтве дома. Усё ж аб'ект прынес вялікі прыбытак — 1 мільярд 278 мільянаў беларускіх рублёў. Чатыры працэнты ад гэтай сумы і пайшлі на прэміі. Дакумент, у якім прапісаны прозвішчы рабочых і сумы, якія ім выплачваліся, змясціліся на васьмі старонках. Згодна з дакументам, супрацоўнікі БПД атрымалі ўдзел у будаўніцтве дома. Усё ж аб'ект прынес вялікі прыбытак — 1 мільярд 278 мільянаў беларускіх рублёў. Чаты

Жыццё на здароўя

Выпуск № 5 (174)

Сам сабе псіхолаг Вучымся гаварыць «НЕ»

НЯЎМЕННЕ адказаць «не» на просьбы, якіх вам не па душы, — вялікая нязручнасць. Напрыклад, даючы грошы ў доўг, які з дакладнасцю да 100 % не будзе вернуты, можна разарыцца. Або, сказваючы аднойчы ў непадыходны момант «так», рызкуеш правесці ўсё жыццё з нялюбимым мужчынам. Як жа навучыцца адмаўляць без асаблівай шкоды для сабе?

1. Дайце мне падумаць...
Просьбы, нявыгадныя і нязручныя, звычайна заспяваюць нас знянацку. Гэтым і карыстаецца прасіцель. Ён глядзіць з маленнем, і мы, не вытрымаўшы яго напору, адразу ж адказваем «так». Больш практычна ў гэтым выпадку сказаць: «Я падумаю», тым самым спраўдзіўшы абавязковы сабе магчымасць падумаць, ці варта пагаджацца. Па-разважашы, вы будзеце дакладна ведаць, што зрабілі свой выбар свядома, не пад чыюсьці націскам.

2. «Не» нямою...
Непрыемнасць ужо здарылася. Вы не паспелі сказаць «не» своечасова, і цяпер дэвядзеца выкручвацца.

Уявіце сабе, што вас спыняе адзін з тых персанажаў, «якія працуюць з людзьмі» на вуліцы. Ён (яна) прапаноўвае вельмі выгадную працу (у сеткавым маркетынгу), лядую, якая «цалкам зменіць вашу жыццё» (або (самае прывабнае) вяртае мікрахаладоўніцу перама тут, не патраціўшы ні рубля. І вы не праскочылі міма моўчы, а ўзялі і спыніліся. І ён ужо дзве хвіліны бесаромна гэтым карыстаецца. Вы трымаеце сваё «не» напачатку, але вам ніяк не даюць яго вымавіць. Каб не наступіла «вельмі позна», трэба з радаснай усмешкай махнуць рукой кудысьці ў прастору за спінай сурмазоўцы, прамармытаць «даруйце!» (вам нават «не» не дэвядзецца гаварыць) і кінуцца на сустрач уяўнаму знаёмаму.

3. Зраўмейце і мяне!
Чаму б у адказ на чыюсьці просьбу самому не папрасіць зраўмець вас і ўвайсці ў вашу становішчу? Напрыклад, сяброўка просіць пасядзець з дзецем, паколькі адпраўляецца на спатканне. Прычым

прыводзіць знішчальны аргумент: «У цябе ж усё адно выхадны». А вы ж збіраліся правесці яго зусім інакш. Таму спакойна адкажыце ёй: «Мне не хочацца табе адмаўляць, але ў мяне толькі адзін выхадны. Я вельмі стамілася за тыдзень і хацела б як належыць адпачыць».

4. Сімуляем занятасць...
Калі вы вельмі часта чуеце просьбы накшталт: «Пагуляй з маім сабакам, табе ўсё адно няма чаго рабіць» або «Дапамажы мне паклеіць шпалеры, ты ж нічым не занятая» — гэта значыць, што вам трэба лепш планаваць свой расклад і ясна ўявіць, на што аддаць вольны час. Толькі тады вы зможаце ўпэўнена сказаць: «Не атрымаецца, я якраз адбудваю даклад на тэму...».

5. Адкрыты шантаж...
Зусім не рэдзкія сітуацыі, калі раўнае трэба прымаць хутка і на абдуманае няма часу. Такія праблемы часцей за ўсё ўзнікаюць на працы, калі вас, напрыклад, пасылаюць у тэрміновую камандзіроўку, і вы зразумееце, што не паспееце закончыць складаны праект. Значыць, дэвядзеца адмаўляць, інакш пацерпіць работа. У гэтым выпадку зусім не абавязкова гаварыць рэзка «не». Дастаткова паставіць пачатковы перадавы выбарам: «Я, зразумела, паеду, але вам дэвядзецца выбраць, што больш важна: праект для даўняга кліента або камандзіроўка?» Няхай бо адкажае за ўласныя рашэнні, а не вы — за сваю адмову.

6. Не, не і не...
Здарэцца, што вы вымушаны адмавіцца. Толькі рашучае «не», без варыянтаў! Для гэтага патрэбна трэціраўка. Станьце перад люстрай і з рознымі інтанацыямі паўтарайце: «Не. Не! Не! Не...» да таго часу, пакуль не прывыкнеце гаварыць гэта аднаслалоўнае слова. Выберыце самую нейтральную інтанацыю — яе і выкарыстоўвайце. Цяпер гадоўнае «не» перастае адмаўляць і не адкажаць «не» там, дзе вы збіраліся вымавіць шчырае «так».

7. Асыражэце: тыгрый!
Нават у самага бездмоўнага чалавека ёсць мяжа. І калі ён даходзіць да гэтай мяжы, здараецца

Падрыхтавала **Вольга ЦЫБУЛЬСКАЯ.**

БЕЛАРУСЫ МЕНШ ЖЫВУЦЬ, БО НЯПРАВІЛЬНА ЯДУЦЬ

80 працэнтаў рэспандэнтаў прызнаюць у межах аднаго аптытарна, што ўсвядомілі важнасць правільнага харчавання толькі з пачаткам сур'ёзных праблем са здароўем.

Гараджане сёння лянюцца гатаваць з натуральных прадуктаў, усё часцей аддаюць перавагу ежы з доўгім тэрмінам захоўвання. Вясцоўшчы ж па-ранейшаму налягаюць на «бульбу з салам», а за святочным сталом... закідаюць у рот усё, што вока бацьчы. Прылаці гніцца ад прадуктаў, вытворцы падкідаюць навінкі, змяняюць старыя рэцэпты, але беларусы ў агульнай сваёй масе пакуль нават не спрабуюць разабрацца ў тонкасцях і нюансах нявызначнай для нас агародніны, у калорыях ды працэнтах тлуасці. Маўляў, была б ежа. Нам працей пераканачы саміх сябе, што «правільна харчавацца — дарага», хоць у сапраўднасці харчавацца няправільна часам куды даражэй. Са старэлыя звычкі і не лепшым чынам трансфармаваныя традыцыі пакуль перамагаюць.

Не сакрэт, што з ладам харчавання цесным чынам звязана ўзнікненне і развіццё шэрагу захворванняў. Тут і вострыя рэспіраторныя вірусныя інфекцыі, і грып, і туберкулёз, і эндэмічны валляк, і анемія, і ацэтарскероз, і атлусценне і карысць... А так званы смяротны квартэт — атэрасклероз, артрэарыяльная гіпертанзія, цукровы дыябет і лішняя вага самым цесным чынам звязаныя з тым, што і як мы ядзім. З іншага боку, даўно даказана, што рацыянальнае і збалансаванае харчаванне здольнае не дапускаць і «трымаць пад кантролем» хранічны стан вышэйзгаданых захворванняў.

Даказана, што самай здаровай схемай харчавання застаецца пакуль міжземнаморская. Паменш жыццёвых, насычаных тлушчцай і пабольш ненасычаных — аліўкавага алею, рыбы, а таксама морапрадуктаў, агародніны, фруктаў і крыху чырвонага віна. Рацыён беларусаў уяўляе сабой сёння штосці зусім адваротнае. Калісьці, як сівярджаюць спецыялісты, тутэйшая кухня была больш павернутая ў бок вегетарыянства і карысці. Аднак на змену кісялям, запяжанкам з гародніны, стравам з аўсянкі, капусцы, буракоў прыйшлі суп «Ролтан», пельмені, чыпсы і вялікая колькасць кандытарскіх вырабаў. Дарэчы, пра апошнія. Яны могуць складаць у штодзённым аб'ёме ежы некаторых суайчыннікаў... палову!

Паводле слоў начальніка аддзела харчавання Навукова-практычнага цэнтру па харчаванні НАН Беларусі **Васіля ЦЫГАНКОВА**, адназначна шкодных прадуктаў не існуе. Нічога страшнага няма ў тым, каб аднойчы з'есці бульбу фры, ці тыя ж чыпсы, ці пельмені з кандытарскімі вырабамі. Іншая рэч — колькі з'есці, як часта дазваляць сабе такую легкадумнасць. Бяспечнасць прадуктаў нельга блытаць з карыснасцю. На прылаўках крамаў не можа быць шкодных, дрэнных прадуктаў, паколькі вытворцы гарантуюць сумяшчальнасць вольнага пакеціка з жыццём патэнцыйнага пакупніка. Аднак не кожны пакецік можа стацца савацца са здаровым харчаваннем і здаровым ладам жыцця.

Кажуць, еўрапейцы ўжываюць куды больш за беларусаў кандытарскіх вырабаў, шакаладу... І ў нас, і за мяжой гэтыя прысмакі бяспечныя і адпавядаюць пэўным стандартам якасці. Аднак якая кшталту кандытарскія вырабы мы ўжываем? Там, дзе магло б быць больш арэхаў, у нас больш цеста. Якому шакаладу аддаюць перавагу людзі, якія кілаюцца аб сабе? Правільна, чорнаму, з вялікай колькасцю какава-бабю... А мы можам хатнюю выпечку на маргарыне яшчэ чаем з 2-3 ліжкармі цукру заіпаць.

Каралеўскія асобы таксама не на кожны снідаюць ужываюць аўсянку. Часам ім падаюць тосты з джэмам. Не думаю, што іх тосты і джэм тое ж самае, што нашы булкі з варэннем. Па вялікім рахунку, і булкіча з варэннем, а то і з маслам-сырам, можа мець месца ў рацыёне чалавека, які здольны патраціць пэўную колькасць энергіі. На Захадзе спосаб харчавання абавязкова разглядаецца ў звязі з фізічнай актыўнасцю. Арганізм павінен атрымліваць з ежай роўна столькі энергіі, колькі здольны патраціць. Гэта забяспечыць нам адсутнасць лішняй вагі. Зразумела, жыць з алоўкам у руках і падлічваць калорыі ў кожнай лыжцы джэму не будзець. Але ж дастаткова быць проста уважлівым да сябе: папыліва фігура — значыць, мнагавата джэму. Будзем абмяжоўваць. А можна і не чакаць, пакуль фігура пачне істотна змяняцца. Вось для чаго «прыдуманы» рэгулятары фізічнай нагрузкі, самай простай формай якіх застаюцца фізічныя практыкаванні.

Святлана **БАРЫСЕНКА.**

Доктар адкажа Ёсць пытанні? Тэлефануйце...

На наступным тыдні дзяржурцы на «Гарачай» лініі Міністэрства аховы здароўя (222 70 80) плануецца:

8 лютага — галоўны ўрач раздільнага дома № 2 **Наталля Віталіёўна КУР'К.**

9 лютага — галоўны ўрач 4-й мінскай гарадской дзіцячой клінічнай баліцы **Расціслаў Міхайлавіч ФІЛАНОВІЧ.**

10 лютага — галоўны ўрач Мінскага гарадскога скурна-венералагічнага дыспансэра **Юрыі Уладзіміравіч САЛУК.**

11 лютага — галоўны ўрач 11-й мінскай гарадской дзіцячой паліклінікі **Людміла Міхайлаўна ЛАЗУТА.**

12 лютага — галоўны ўрач 4-й мінскай гарадской паліклінікі **Людміла Язонаўна СМОТНЫКАВА.**

У графіку магчымыя змяненні.

г. Мінск

Фота Анастасіі КЛЕШЧУКА.

Што рабіць?

КАБ НЕ «ЗАСОХЛІ» ВОЧЫ...

ПАПРАЦАВАЛІ за камп'ютарам, нагледзеліся ўвуло тэлевізара, і ў вачах з'явілася рэз, быццам у іх пяску насыпалі. Ды яшчэ ўсё перад вачыма расплываецца. Памаргалі — і зноў бачыце выразныя контуры наваколлага свету. Знаёма, ці не так? Гэта не што іншае, як сіндром сухага вока (ССВ). І такі стан не часовае недамаганне, а самая сапраўдная хвароба, якая заклінула сучасную цывілізацыю.

Сіндром сухага вока звычайна выкліканы змяненнем колькасці і якасці слёзнага складу слёзнай плёнкі. Апошняя складаецца з некалькіх неўраўнамерных слаёў. Унутраны слаісты слой садзейнічае шыльчымому кантакту слёзнай плёнкі з паверхняй вока, згладжвае ўсе мікранярэўнасці паверхні рагавіцы, абалакае іншародныя целы і адмерляе клеткі, якія затым выдзяляюцца з паверхні вока. Сярэдні водны слой складае да 98 % таўшчыні слёзнай плёнкі. Ён забяспечвае дастаўку да рагавіцы кіслароду і пажыўных рэчываў, выдаленне вуглякіслага газу і прадуктаў метаболізму. Присутны ў слёзнай вадкасці ферменты і біялагічна актыўныя рэчывы пераходзяць у зніжэнне інфекцыйна-запаленчых захворванняў. Вонкавы тлушчавы слой запальвае выпарэнне вонкавага слою.

Слёзная плёнка на рагавіцы патрабуе абнаўляцца паступленнем са слёзных залозаў і забяспечвае рэзкасць нашага зроку працягам на 80! Паверхня рагавіцы пранізана неарыўнымі канчаткамі. І калі слёзная плёнка не дастаткова абалакае або патанчаецца ў асобныя месцы, то нервы адразу ж сігналізуюць аб небяспецы адчуваннем, падобным на пападанне ў вока парэшчкіны.

ца кантактамі лізмамі, сімптомы ССВ, і яны будуць яму знаёмыя. Асабліва правакуюць сухасць вачэй папулярныя мяккія ліжыцы.

Лекі. Вельмі мала сухасць вачэй выклікаюць бэта-адрабалактары — прэпараты, якія зніжаюць ціск. Небяспечныя антыдэпрэсанты, транкілізатары і... некаторыя кроплі ад пачырванення вачэй.

Эстрагенная недастатковасць. Да ССВ можа прывесці прыём аральных кантрацэптываў. Гарманальны фон увогуле вельмі важны для здароўя вачэй. Так, эстрагенная недастатковасць у перыяд перад менаўзаўай амаль заўсёды прыводзіць да змяншэння слёзавыдзялення. З надыходна менаўзаўай усё нармалізуецца.

Сафіты. Большасць зорак шоу-бізнесу пакутуюць ад ССВ: святло і гарачыня сафітаў высушаюць рагавіцу. Таксама сухасць вачэй выклікаюць неспрыяльныя экалагічныя абстаноўка (забруджанасць атмасферы, смог), курэнне, жорсткія дыеты. Жадаючы пахудзець варта памятаць, што ў выніку галадавання арганізм недадтаўрлівае тлушчавыя кіслоты, якія стымуюць выпрацоўку слёз.

Сімптомы сіндрому сухага вока непрыемныя, але не смеротныя. Свэрб, смяленне, адчуванне «пяску ў вачах» — з гэтым можна жыць. Аднак хвароба можа ператварыцца ў мрокыя, з-за пастаяннай зьявіласці. Так арганізм уключае свае аховныя рэакцыі. Але такія слёзы дрэнна змазваюць рагавіцу і не ўсталяваюць сухасць вачэй. Часам ССВ прыводзіць да святавога і памутнення зроку, а ў асабліва цяжкіх выпадках — да яго страты. Так ці інакш, сухасць

«ГАРАЧАЯ» ЛІНІЯ ЎПРАВЛЕННЯ АХОВЫ ЗДАРОЎЯ МІНАБЛВЫКАНКАМА

8 (017) 220 20 25
8 лютага — загадчык кардыялагічнага аддзялення Мінскай абласной клінічнай баліцы **КАРНІЕВІЧ Г. Ф.**
9 лютага — ўрач арганізацыіна-метадычнага аддзялення Мінскай абласной клінічнай баліцы **ЛАЗАР Д. Н.**
10 лютага — загадчык лячэбна-дыягнастычнага аддзялення Мінскага абласнога наркалагічнага дыспансэра **САРОКІНА Т. В.**
11 лютага — старшыня фізіяўналагічнага МРЭК Мінскай вобласці **ЦІТОВА Л. Н.**
12 лютага — загадчык аддзялення рэанімацыі і інтэнсіўнай тэрапіі новавароджаных Мінскага абласнога радзільнага дома **КАЧАН С. Э.**
У графіку магчымыя змяненні.

Спыніцеся на імгненне, бо імгненне можа спыніцца само

Кажуць, хочаш насмяяць Бога — раскажы яму пра свае планы. Але насмяянае жыццё нельга не планаваць. І я планавала. Той тыдзень у мяне быў распісаны па хвілінках. У плане з'яўляліся новыя і новыя сустрачкі. Часу на іх не халапа, а я ўсё запісвала, мітуслілася, планавала, імкнулася быць у некалькіх месцах адначасова. І не паспела. У самым пачатку кіпачага тыдня мяне збіла машына. Вось такая транспартная філасофія. Са звычайнага жыцця я выпала на паўгода.

Тут, у баліцы, складаецца ўражанне, што ўсё насельніцтва планеты раз на дзень трапляе ў траўматычную сітуацыю. На ложку насупраць мяне змянілася ўжо пяць пацыентак. І ўсе яны таксама планавалі, мітусліліся, імкнуліся паспехаць. Многія не спыняюцца і цяпер. Дарэчы людзі ўсімі праўдзімі-няпраўдзімі спрабуюць збегчы з баліцы, каб вярнуцца да сваіх планаў, забуўшыся на здароўе.

Галіне Васільеўне пяцьдзесят пяць, а яна, як школьніца, просіцца: «Доктар, ну што мне тут ляжаць. Адпусціце дадому — я там буду ляжаць. Не хачу ў баліцы». У мяне спраўшамат.

А хто дома будзе назіраць адбітую ныркку, яна чамусьці не клопоча. І тое, што ў баліцы трэба быць хоць бы дзеля таго, што побач ёсць спецыялісты, не разумее. Ёй могуць і не рабіць нічога. Самае гадоўнае цяпер — проста ляжаць. На гэтым настойваюць урачы. І ляжаць не дома, як усё прасіцца, а тут — пад пільным прафесійным вокам, якое на працягу ўсёго дня сочыць і заўважае самыя слабыя змены ў позірку пацыента, нават па адначасоваму яго настраю каркату дэягназ. Гэта ваша здароўе і ваша жыццё, цэлае жыццё наперадзе. Толькі праўдзі падарыце цышыні і спакою, падарыце сабе. І ўсё жыццё застанецца наперадзе.

— Я не магу тут затрымавацца. Заўтра — дадому, чаго б гэта ні каштавала, — дакладвае Галіна Васільеўна ў тэлефоне дадчы.

Паралельна вырашае фінансавы пытанні сваёй фірмы па другім мабільным. І ў яе шмат спраў. І без яе яны не вырашаюцца. Дык можа, і не трэба іх вырашаць? Можна, трэба нешта змяніць? Можна, гэта намёк лёсу? Што ты! І чыць нічога не хоча! Дадому Галіна Васільеўна паехала кульгаваць і прытрымліваючы сваю ныркку.

Лену прывезлі незадоўга да аб'ёму. Выйшла з пад'езду, паслізнула — закрытая ЧМТ і ўдар пазваночніка. Дык яна колькі ляжала, столькі звяліла:

— Заўтра мне ў адно месца трэба па справах, паслязаўтра — у другое, а на выхадны — яшчэ планы. Трэба ж так было здарыцца! Мне ніяк нельга ляжаць, — абуралася дзяўчына, вайкоўка ад болю. Усім, каму яна тэлефанавала, гаварыла: «Усё ў сіле», і кожную размову заканчвала фразай «Будзем на сувязі». Лена ніяк не хацела мяняць жыццёвы ўклад нават на пару дзён, на кожным абыходзе «даставала» доктара, каб той яе выпусціў. І ён здаўся, выпусціў. Лена не расказвала, што болі ў спіне ўзмацняюцца. Так і паехала дадому вырашаць свае справы і спраўджаць планы. Толькі ці надоўга?

Не скажу, што я не шкадавала пра свае нявыкананыя планы. Але ўсе яны, як адзін, зніклі, растварыліся і сёння мяне радуюць менавіта ў такім, няспраўджаным варыянце. Мае планы больш не хвалюць мяне. Бо яны былі другаснымі. Жыццё дае мне падказку: спыніся, азірніся, падамай. Жыццё дае мне шанец разабрацца, пераставіць прыярытэты, а можа, і пачаць з белага ліста. Са звычайнага жыцця я выпала на паўгода. І іх я патрачу на перааснаванні таго самага ЗВЫЧАЙНАГА жыцця. Гэта будзе мая транспартная філасофія. І я абавязкова падзялюся ёй з вамі.

Тацяна **САЛДАЧЕНКА.**

БАСАНОЖ ПА СНЕЗЕ

Дзесяць гадоў сланіччанка **Марыя Нямковіч** ходзіць зімой басаю па снезе.

Халдзіць яе ніхто не прымушае, проста жаўчына загартуваецца так сама. Са слоў **Марыі Міхайлаўны**, яна ўжо 25 гадоў хварэе на цукровы дыябет. «Але да дактароў асабліва не звяртаюся, толькі хаджу здаваць аналізы і кантралюю свой стан. На сёння адчуваю сябе добра», — прызналася жанчына.

Дарчы, у Слоніме вельмі шмат людзей, якія ходзяць, як і **Марыя Нямковіч**, па снезе басаюж, займаюцца ётай і абліваюцца халоднай вадой.

Сяргей ЧЫГРЫН.

Сяргей ЧЫГРЫН.

Большасць «алергікаў» не хварэюць на алергію

Брытанскія вучоныя прыйшлі да высновы, што пераважная большасць людзей, якія лічаць, што ў іх алергія на харчовыя прадукты, насамерч на яе не хварэюць, піша **The Daily Telegraph.**

Як паказала даследаванне, праведзенае ў Портсмутскім універсітэце, прыкладна пята частка дарослых людзей думае, што ў іх алергія на той ці іншы харчовы прадукт. Аднак пры клінічным аглядзе гэты дзягнэз выяўляецца не больш чым у кожнага пяцідзесятага з іх. Жанчыны памылкова адносна харчовыя невыноснасці часцей за мужчынаў, і вельмі часта беспадстаўна лічаць алергікамі сваіх дзяцей, пазбаўляючы іх карысных прадуктаў.

На думку кіраўнікоў даследавання, такая частата памылковай самадыягнастыкі з'яўляецца з распаўсюджваннем малаінфармацыйных тэст-сістэм для самастойнага выяўлення алергіі і вялікай колькасцю гіпаалергеннай прадукцыі, а таксама з тым фактам, што ў апошнія дзесяцігоддзі гэта захворванне стала «модным выгугназам».

Дыягназ папярэджаюць, што неабгрунтаванае адмаўленне ад тых ці іншых прадуктаў, якія як быццам бы выклікаюць алергію, можа выклікаць у аматараў самадыягнастыкі і іх дзяцей дэфіцыт шэрагу вітамінаў, антыаксідантаў, харчовых валокнаў і іншых неабходных кампанентаў ежы.

ПРАФІЛАКТЫКА

● Тым, хто працуе за камп'ютарам, варта праз кожныя 45 хвілін наладжваць перапынак і рабіць гімнастыку для вачэй. Папаварочайце імі ў заплюшчаным стане — так можа прадукціць сухасць вачэй і іх стомленасць.

● Абмяжуйце кантакты з пылам, пылком раслін, цыгарэтным дымам і іншымі забруджвальнымі рэчывамі, а таксама старэйшым знаходзіцца на моцным ветры, паблізу каньцяўнараў, радзей карыстаюцца прыборамі для сушкі валасоў.

● Старайцеся часцей маргаць, асабліва калі працуеце на камп'ютары, чытаеце або глядзіце тэлевізар.

● Не трывае вочы — гэта толькі ўзмацненне раздражнення.

● Каб забяспечыць арганізм вадкасцю і паскорыць выдаленне шлакаў, ужывайце дастатковую колькасць вады (да 8—10 шклян на дзень).

І наогул, правільны здаровага ладу жыцця ніхто не адмяняў. Не прадежваеце ночы напалёт перад маніторам або тэлевізарам. Давайце сваім органам зроку адпачынак, і тады вы ніколі не дэвядзецеся, што такое свая вочы.

Падрыхтавала **Вольга ЦЫБУЛЬСКАЯ.**

ЦІКАВА

Украінскія спецыялісты знайшлі дасціпнае рашэнне. Сутнасць яго ў тым, што стомленасць вачэй кантралюе менавіта той камп'ютар, за якім працуе карыстальнік. Яны распрацавалі камп'ютарную праграму, якая непасрэдна падчас работы перыядычна прапаноўвае вам прайсці зрокавы тэст і ў выпадку зніжэння зроку дае парад: «Увага! Вашым вачам патрэбна адпачынак!».

УНІТАРНАЕ ПРАДПРЫЕМТВА «МІНСКІ МЯСАКАМБІНАТ»: ТРАДЫЦЫЯ ЯКАСЦІ, ПРАВЕРАНЫЯ ЧАСАМ

УП «Мінскі мясакамбінат» — найбуйнейшы вытворца мясаперапрацоўчай галіны Беларусі, якое хутка адзначыць сваё 55-годдзе

Выраб натуральных мясных далікатэсаў, сыравяленых і сыравянджаных адбываецца па старых рэцэптах з дабаўленнем асабліва спецыяльнай сыравіны для гэтай прадукцыі выбіраецца вельмі дакладна, а тэхналогія прыгатавання адшліфавана да дробязю.

«МЯСНАЯ ДЗЯРЖАВА» — ЗНАТНЫХ ГАСЦІНЦАЎ КРАЙ

Сёння ўся мясная прадукцыя Мінскага мясакамбіната, за выключэннем паўфабрыкатаў, на ўнутраным і знешнім рынках пазіцыянуецца пад гандлёвай маркай «Мясная Дзяржава». Гэтая назва, на думку кіраўніцтва прадпрыемства, адлюстроўвае пазіцыю Мінскага мясакамбіната як аднаго з вядучых вытворцаў Рэспублікі Беларусь. «Мясная Дзяржава» — гэта мясная краіна, мясная рэспубліка, якая дабілася выдатных дасягненняў у вытворчасці мясной прадукцыі і мае свае законы, парадкі і звычкі, свае атрыбуты.

Мінскі мясакамбінат прапануе разнастайныя мясныя прадукты пад гандлёвай маркай «Мясная Дзяржава» — варанія каўбасы, сасіскі, сардэлькі, шпікаці, варана-вэнджаныя, паўвэнджаныя, сыравянджаныя і сыравяленыя каўбасы, далікатэсныя прадукты з ялавічыны і свініны, традыцыйныя беларускія мясныя прадукты, салцысоны, прадукты са шпіку, паштэты і пудзінгі.

На УП «Мінскі мясакамбінат» вырабляюцца беражлівае і ўважлівае стаўленне да кліентаў, што ва ўмовах дзейнага рынку — неад'емная частка работы любога сальдэнага прадпрыемства.

Зараз вытворчы працэс поўнацю аўтаматызаваны. Умяшанне ў працэс чалавечага фактара зведзена да мінімуму, а гэта значыць, што высокая якасць выпускаемых вырабаў гарантавана. Невыпадкава прадукцыя Мінскага мясакамбіната карыстаецца вялікім пошты і за межамі краіны, напрыклад, — у Расіі. Пастаўкі рабіліся ў Маскву, Санкт-Пецярбург, Смаленск, Пскоў, Клін.

Асартымент мясных вырабаў, якія выпускаюцца на прадпрыемстве, надзвычай шырокі — больш за 300 найменняў, таму нават адмысловы пакупнік можа выбраць прадукт у адпаведнасці з яго смакавымі перавагамі і дастаткам.

За кошт прымянення арыгінальных кампазіцый са спецыямі дасягаюцца новыя смакавыя спалучэнні.

Гандлёвыя маркі «Мясная Дзяржава» і «Кухарэвіч» — у кожным доме!

Высокая якасць прадукцыі Мінскага мясакамбіната — вынік намаганняў кожнага працаўніка. Гэтыя фатаздымкі зроблены на розных участках прадпрыемства: Тацыяна ФЕДАРАЧЫК (верхні здымак) даручана састануць фаршу на высокапрадукцыйным абсталяванні, ветурача каўбаснага цэха Віталі ЛУЧЫНУ (здымак у цэнтры) аб'ектыўна ў момант агляду чарговага партыі сасісак «Экстра», біяхіміі вытворчай лабараторыі Аляксандр КАРАКУЛЬКА і Максім ВАРПАЕЎ (ніжні здымак) сфатаграфаваны за вызначэннем адпаведнасці прадукцыі існуючым нормам.

• Прадукты са свініны і ялавічыны вэнджана-варанія і вэнджана-запечаныя. Звычайным аматарам такіх закускі ёсць з чым разгубіцца: сочныя беконі, шынкі і шпікі, бужаніна і купкі...

• Прадукты з сала, якія вырабляюцца на Мінскім мясакамбінате, можна назваць аднымі з самых арыгінальных. Разнастайнасць вострых прыпраў і прысутнасць часнаку стварае непаўторны букет водару і смаку. Вырабленая з веданнем справы сала розных відаў можна выкарыстоўваць для прыгатавання бутэрброду, а таксама для смажання і тушэння мяса і гародніны, для запраўкі першых страў.

• Пры вытворчасці вараных каўбасных вырабаў на прадпрыемстве захавалі лепшыя традыцыйныя і арыгінальныя рэцэпты. Са спецыяльна падаранай сыравіны вырабляюцца каўбасы вышэйшага гатунку, а таксама перага і другога гатунку як у натуральных, так і штучных абалонках. Выпуск вараных каўбас у штучных абалонках дае магчымасць павялічыць тэрмін рэалізацыі да 30 сутак, захоўваючы высокую якасць прадукцыі. Акрамя таго на прадпрыемстве распрацавана лінейка сасісак для маленькіх знатакоў цудоўнага смаку — «Бегемота», «Крепыш», «Улётайкі», «Школьны», сардэлькі «Здравушка» ў натуральных абалонках безплітэнава.

У дачыненні да Мінскага мясакамбіната гэты выраз стаў ужо ўстойлівым слоганам, што зусім не дзіўна: прадукцыя прадпрыемства за амаль 55-гадовую гісторыю традыцыйна славілася высокай якасцю і карыснасцю для чалавека. Тут з пэўнай доляй жыццёвай філасофіі падыходзяць да справы. Бо ведаюць: спрадвек у Беларусі і ў самых розных кутках свету адмыслова накрываюць стол прыносіў радасць і задавальненне людзям. Інакш і быць не магло: бо тое, што мы спажываем у ежу, мае важнае значэнне для паўнацэннай жыццядзейнасці чалавечага арганізму. Асабліва гэта актуальна цяпер, калі сучасны рытм жыцця і працы патрабуе ад кожнага чалавека вялікай аддачы сілаў і энергіі. А папоўніць па-

трачаны рэзервы можна толькі правільнай арганізацыяй уласнага харчавання.

Заснаваны ў першай чвэрці мінулага стагоддзя Мінскі мясакамбінат сплучае ў сабе шматгадовы вопыт работы ў мясаперапрацоўчай галіне і цяпер працуе ў адпаведнасці з комплекснай праграмай «Бяспечны прадукт — здарова нацыя». На прадпрыемстве шмат зроблена ў сферы ўкаранення новых тэхналогій і бездакорнай якасці выпускаемай прадукцыі. Тут праведзена карпатлівая работа па паліпшэнні вытворчасці кожнага члена прадпрыемства ў адпаведнасці з патрабаваннямі міжнародных стандартаў, арганізавана навучанне кожнага работніка па дзейнасці ў новых умовах, створаны новы вобраз вытворчасці.

ДЗЕНЬ СЕННЯШНІ. ЯКАСЦЬ — ПЕРШ ЗА УСЁ

На Мінскім мясакамбінате вялікая ўвага надаецца забяспечэнню выпуску высокаякаснай прадукцыі.

У апошнія гады на прадпрыемстве праведзена шырокамаштабная мадэрнізацыя. У выніку вытворчыя цэхі аснашчаны сучасным абсталяваннем, вытворчы працэс і праверка якасці здзяйснююцца ў аўтаматычным рэжыме, дзе прысутнасць чалавека зведзена да мінімуму. Усё гэта ў спалучэнні з сучаснымі прагрэсіўнымі тэхналогіямі і надзвычай разнастайнымі рэцэптурамі дазваляе вырабляць прадукцыю еўрапейскага ўзроўню і асвойваць прынцыпова новыя віды прадуктаў. У той жа час Мінскі мясакамбінат працягвае выкарыстоўваць традыцыйныя тэхналогіі і рэцэптуры, што само па сабе ўжо з'яўляецца гарантыяй якасці выпускаемай прадукцыі. Немалаважным з'яўляецца і тое, што прадпрыемства выпускае прадукцыю з ахалоджанай сыравіны.

МЯСНЫЯ ПРАДУКТЫ БЫСТРОГО ПРИГОТОВЛЕНИЯ

ЕЖА АД «КУХАРЭВІЧА» ПАРАДУЕ ВАС ЗАЎСЁДЫ!

Асаблівай увагі заслугоўваюць мясныя паўфабрыкаты пад гандлёвай маркай «Кухарэвіч», асартымент якіх налічвае звыш 200 найменняў. Выкарыстоўваючы іх, гаспадыні эканомяць на кухні шмат часу. Дзякуючы таму, што на прадпрыемстве ў рамках буйнамаштабнай мадэрнізацыі з'явілася новая вытворчая лінія на ўпакоўцы ў газавым асяроддзі, тэрмін захоўвання ахалоджаных паўфабрыкатаў без прымянення кансервантаў значна падоўжаны.

Сёння ў асартыменце прадпрыемства — натуральныя буйнакавалкавыя, парцыённыя і дробнакавалкавыя паўфабрыкаты, катлеты, зразы, тэфтэлі, фарш, пельмені, варэнікі, фрыкадэлікі, сырыя каўбаскі. Папулярнасцю карыстаюцца блінчыкі «Дамашнія» з разнастайнымі начыннямі. Камбінат таксама асвоіў вялікі асартымент мясных паўфабрыкатаў высокай ступені гатуннасці, якія выпускаюцца ў зручнай эластычнай упакоўцы. Такія прадукты не толькі эканомяць час гаспадыням на кухні, але і незаменныя на адпачынку.

УП «Мінскі мясакамбінат» выкарыстоўвае прагрэсіўныя метады ўпакоўкі мясапрадуктаў у вакууме і газавым асяроддзі, што дазваляе павялічыць тэрміны іх годнасці з захаваннем спажывецкіх якасцяў без прымянення кансервантаў.

УП «МІНСКІ МЯСАКАМБІНАТ» ВЫПУСКАЕ ШЫРОКІ АСАРТЫМЕНТ МНОГІХ ВІДАЎ ПРАДУКЦЫІ:

- варанія каўбасныя вырабы;
- сасіскі;
- сардэлькі;
- шпікаці;
- варана-вэнджаныя каўбасныя вырабы;
- паўвэнджаныя каўбасныя вырабы;
- вэнджаныя вырабы;
- сыравянджаныя вырабы;
- сыравяленыя каўбасныя вырабы;
- паўфабрыкаты мясныя натуральнага сечанья;
- пельмені;
- купаты;
- рабрыні ў марынадзе.

На прадпрыемстве не стаяць у баку ад патрэбаў дачнікаў, турыстаў і людзей, якія любяць актыўна адпачываць. Для іх прадугледжана высокаяякасная прадукцыя, якая, як нішто іншае, запатрабавана на свежым паветры. Гэта гатовыя шашлыккі, каўбаскі для грыля, купаты.

На прадпрыемстве ўкаранёна сістэма менеджменту якасці ў адпаведнасці з патрабаваннямі СТБ ISO 9001 і сістэма якасці НАССР, якая адпавядае патрабаванням СТБ 1470

Куплячы прадукты УП «Мінскі мясакамбінат», вы можаце быць поўнацю упэўнены ў абсалютнай бяспецы і несумненнай карысці

Асноўнымі прынцыпамі працы на камбінате з'яўляюцца:

- высокакваліфікаваны персанал;
- сыравінная бяспека;
- сучасная тэхналагічная аснашчанасць;
- строгі санітарны кантроль на ўсіх этапах вытворчасці.

ПАЛЯПШЭННЕ ЭКАЛОГІІ. ЭНЕРГАЗБЕРАЖЭННЕ

Паляпшэнне экалогіі — гэта найважнейшы паказчык любога буйнога вытворцы прамысловага альбо сельскагаспадарчага. Гэта добра ведаюць на УП «Мінскі мясакамбінат». Таму на прадпрыемстве ўведзены ў эксплуатацыю лакальныя ачышчальныя збудаванні, будаўніцтва якіх пачалося яшчэ два дзесяці гадоў таму. Увод у эксплуатацыю сучаснай і эфектыўнай і эканамічнай сістэмы лакальных ачышчальных збудаванняў прадукцыйнасцю 5500 куб. м у суткі, дзе выкарыстаны прынцып біялагічнай ачысткі, дазволіў значна палепшыць экалагічнае становішча на прадпрыемстве і ў горадзе.

У 2007 годзе ўведзены ў эксплуатацыю рэканструяваны цэх сухих кармоў. Дзякуючы найноўшаму тэхналагічнаму абсталяванню, якое ўсталявана ў асноўным у дапаможнай вытворчасці, і новым сістэмам ачысткі паветра, мадэрнізаваным існуючым сістэмам валавы выдкі знізіліся на 30 працэнтаў. Правядзены інвентарызацыі крыніц з разлікамі рассяявання дазволіць ММК выйсці на 4-5-ы клас небяспекі з фактычнай санітарна-абароннай зонай не больш за 50 метраў, што ўлічваецца ў патрабаванні экалагічных і санітарных нормаў плана развіцця г. Мінска.

Правядзенне тэхнічнага пераўзбраення, акрамя павелічэння аб'ёму вытворчасці і значнага паляпшэння якасці вырабляемай прадукцыі, дазволіла дасягнуць эканоміі энергарэсурсаў з сярэднегадавым паказчыкам у 5 працэнтаў.

Мінскі мясакамбінат накарміць вас сытна рад!

• Сасіскі, сардэлькі і шпікаці шчыльна ўвайшлі ў наш рацыён, карыстаючыся неверагодным попытам у спажываўца. Сёння гэта адны з самых папулярных мясных прадуктаў: хуткая вярца, сытны сніданак і просты спосаб парадаваць сваё сяброў і блізкіх.

• Сыравянджаныя і сыравяленыя каўбасы вырабляюцца з адборнай ахалоджанай сыравіны з дабаўленнем натуральных спецыяльнага смаку ў некаторыя віды дабаўляюцца канька.

ЗАПРАШАЕМ ДА СУПРАЦОЎНІЦТВА!

НАШЫ РЭКВІЗІТЫ:
Рэспубліка Беларусь,
220099, г. Мінск,
вул. Казінца, 46,
УП «Мінскі мясакамбінат»,
тэл. (8017) 278 88 07
тэл./факс: (8017) 278 83 49
e-mail: market@mmk.by
www.mmk.by
УНП 100003394.

Смачная, карысная, прывабная — так можна характарызаваць прадукцыю мясакамбіната. Шмат увагі надаюць тут выпуску прадукцыі, якая зручна расфасавана, простая ў прыгатаванні. Гэтыя фатаздымкі паказваюць, як з дапамогай сучаснага абсталявання ўпакоўваюцца вядомым гаспадыням прадукцыю (у тым ліку апетытныя «Мінскія блінчыкі» з мясам, калустай, тварогам, джэмам...). Сярод тых, хто заняты вырабам вядомых паўфабрыкатаў Тацыяна ШУТ і Валіяціна ІПЬОЧЫК.

Меды, дыпломы, граматы — сведкі шматлікіх перамог на буйных айчынных і міжнародных выставах і кірмашах.

НАС ВЕДАЮЦЬ

УП «Мінскі мясакамбінат» — пастаянна ўдзельнік найбуйнейшых беларускіх і міжнародных выстаў. Для прадпрыемства вельмі важна прызнанне спецыялістаў харчовай галіны, якія прызнаюць якасць прадукцыі УП «Мінскі мясакамбінат» высокімі ацэнкамі.

За папярэднія гады прадпрыемства стала ўдзельнікам шэрагу ўзнагарод на выставах «Прадэкспа» ў Маскве, на беларускіх конкурсах «Прадукт года», «Лепшая прадукцыя года», «Густ».

○ 2009 год — удзел у міжнароднай спецыялізаванай выстаўе «Інтэрфуд-2009». Два залатых медалькі.

○ 2009 год, кастрычнік — удзел у 11-й расійскай аграрна-прамысловай выстаўе «Залатая воень-2009» (г. Масква).

Дыплом — за ўдзел у выстаўе залатых медалькі каўбаса — сыравянджанага саламя «От бабушки», «Палядвіца Дамашняя» сыравянджанага каўбаса паўвэнджанага («Георгиеўская асоба»), каўбаса вараная «Мясная дзяржава» (вышэйшай гатунка).

За час выставы «Залатая воень» Мінскі мясакамбінат таксама змог рэалізаваць свае мясныя і каўбасныя вырабы. Што зусім не дзіўна: мінская прадукцыя даўно знаёма масквічанам і папулярная тут, паколькі прадпрыемства рэгулярна ўдзельнічае ў праводзімых у расійскай сталіцы кірмаш-прадажах.

○ 2009 год, лістапад — удзел у Нацыянальнай выстаўе Беларусі, якая праходзіла ва Усерасійскім выставачным цэнтры ў Маскве і дазволіла паширыць кліентскую базу ў Расіі. Выстава была арганізавана ў рамках VI Форуму супрацоўніцтва Беларусі і Масквы, якую адкрылі прэм'ер-міністр Беларусі Сяргей Сідорскі і намеснік мэра Масквы Сяргей Байдакаў.

ПАД МІНСКАМ ПАЧАЛІСЯ ПРАЕКТНА-РАЗВЕДАВАЛЬНЫЯ РАБОТЫ ДЛЯ БУДАЎНІЦТВА НОВЫХ МОГІЛАК

Як паведаміў дырэктар УП «Спецкамітэнт КБА» Мікалай Ракевіч, зямельны ўчастак плошчай каля 20 гектараў размяшчаны ў кірунку на Радашковічы паблізу вёскі Юзэфова (на адлегласці 27 кіламетраў ад будынка спецкамітэнта на вуліцы Альшоўскага, 12). Летас у Мінску пахавана 12 822 нябожчыкаў, з іх кіравана 4157.

Для масавых пахаванняў сёння адкрыты тры могілак, якія размяшчаны за межамі горада. Двое з іх — «Міханавічы» і «Калодзішчы», эксплуатацыя каля дзвядцятка гадоў, а іх агульная плошча дасягае 125 гектараў. Паводле слоў Мікалая Ракевіча, праз 2—2,5 года з савабодных месцаў на іх не застаецца. Трэці, «Заходняя», адкрыты не так даўно і з улікам асваення новых участкаў ахопліваюць тры тры і пяць гадоў. Яны будуць дзейнічаць паблізу кіраваных могілак. Дзвух могілак дапушчальна толькі дадаткова пахаваць у магільны пераходны перыяд заканчэння 20-гадовага тэрміну. Але такі спосаб мала распаўсюджаны. На балансе УП «Спецкамітэнт КБА» знаходзіцца 23 могілак агульнай плошчай каля 400 гектараў, на якіх больш за 415 тысяч пахаванняў.

Аляксандр ФІЛІПОВІЧ, «Мінск—Навіны».

Вялікія гастролі запланаваны на гэты год Вялікі тэатр Беларусі. Пра гэта паведаміў намеснік генеральнага дырэктара тэатра Валерый ГЕДРОЙЦ. Нашу оперу ўжо ўвесці чакуюць у Галандыі са спектаклем «Багема». А летам упершыню ў гісторыі незалежнай Беларусі тэатр паедзе ў Эстонію на фестываль, які праходзіць у горадзе Пярну. Звычайна арганізатары запрашаюць нейкую краіну са сваім оперным тэатрам. Беларуская опера павязе дзве праграмы: пастаноўку «Князя Ігара» Барадзіна і гала-канцэрт з удзелам нашых лепшых салістаў.

Балет накіруюцца ў ваяж у красавіку: спектакль «Баярдэра» запрошаны ў Егіпет. Вядуцца перамовы пра тое, што будучы гастролі ў Іспаніі, Германіі, на Кіпры. Паўднёвая Карэя чкае беларускі балет напрыканцы года. А па дарозе, магчыма, атрымаецца заехаць у Кітай...

А па Беларусі паездзіць — зрабіць оперу ці балет бліжэй да народа?...

— Мы задумалі ў чэрвені правесці Першы летні беларускі оперны фестываль у Нясвіжы, — кажа Валерый Гедройц. — На мой погляд, цікавы праект. У дворыку нявіжскага палаца будзе паказаны спектакль Яна Голанда «Чужое багацце нікому не служыць» — 250 гадоў таму ў гэтым палацы ён першы раз адбыўся. Калі мы ставілі гэты спектакль, то вырашылі павесці артыстаў у Нясвіж. Так атрымаецца, што для многіх гэта было першае падарожжа ў стара-

НЕ ЁСЦЯКАЕ МАЙСТЭРСТВА ВІТАЕЦЦА ЗАКОНАМ

Супрацоўнікамі дзяржаўнага ўстаноўлена асоба маладога чалавека, які ў лістападзе мінулага года ажыццявіў кузлом аднаго з сайтаў Гродзенскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя Янкі Купалы. Пра гэта паведаміла прэс-служба УКДБ па Гродзенскай вобласці.

Вядзецца следства ў дачыненні да 19-гадовага гродзенца. Артыкулам 349 Крымінальнага кодэкса Беларусі «Несанкцыянаваны доступ да камп'ютарнай інфармацыі» прадугледжана адказнасць ад штрафна да двух гадоў пазбавлення волі.

Барыс ПРАКОПЧЫК.

КОЛЬКІ МОЖА КАШТАВАЦЬ ПАХОД ПА ПРАДУКЦЫЮ?

Для тых, хто заходзіць у краму, што на мінскай вуліцы Б. Хмяльніцкага, такі паход можа каштаваць вельмі дорага. Літаральна ад дзевяці да краму вісць вялізны лядзіш — край Божа сарэвца на галаву!

Урэшце, размова не толькі пра названы адрас. Шмат дзе пасля снегападу і наступных пацяпленняў над галавамі мінакоў пагрозліва павісілі шматкіліграмовыя вострыя лядовыя глыбы.

Чым можа абароніцца праходжанне пад гэтымі лядзішамі? Яўген ПЯСЕЦКІ.

жытні горад. Калі артысты хадзілі па рэстаўраванай зале, ратушы, то для многіх гэта было адкрыццём. Пазедак становаў паўпывала на працу. Але я тады здзіўліўся таму, што не ў самы зручны для падарожжа час (восень) было шмат людзей. Таму мы разлічываем фестываль як на турыстаў, так і на мясцовых жыхароў. Будзе гала-канцэрт салістаў беларускіх оперы і запрошаныя з-за мяжы беларускія оперныя спевакоў, якія прауюць у розных тэатрах. Ідуць перамовы па запрашэнні гацей. Мяркуюем прывясціць выступленні 200-годдзя польскага кампазітара Фрэдрэка Шапэна, які з-за звязаны з домам Радзівілаў — яму ў свой час дапамагав Антоній Радзівіл. Ён дапамагав (у тым ліку фінансавы) і Бетховену, таму не выпадкова прагучыць яго сімфонія № 5. Але ўпершыню на тэрыторыі Беларусі прагучыць твор Фёяна Казлоўскага, урадженца Свінаградчына. «Тадэум» будзе напісаны да завяршэння ваіны з Напалеонам і выконвацца на каракацы імператара Мікалая I.

Але гэта не ўсе грандыёзныя праекты: пройдуць канцэрты ў Мірску зямлі разам з АНТ і Польшчай, які абвешчаны культурнай спадчынай Беларусі сёлетня. Напрыканцы года задуманы Міжнародны оперны фестываль, падчас якога можна будзе паглядзець два беларускія спектаклі з удзелам зорак опернага мастацтва. З і-за мяжы, магчыма, прыедуць спектаклі ў Латышскай нацыянальнай оперы і «Новай оперы» імя Калабава.

ЦІШЭЙ ЕДЗЕШ — ЖЫВЫМ БУДЗЕШ

У Клімавіцкім раёне «Рэно» трапіў пад МАЗ

2 лютага 24-гадова жыхар Клімавічаў вяртаўся з працы дадому і, нягледзячы на снегапад, гнаў сваё аўтамабіль па трасе на істотнай хуткасці. Пры пад'ездзе да вёскі Хацень «Рэно» занесла. Не хопіла літаральна адной секунды, каб аўтамабіль з'ехаў у сумёт. На сустрэчнай паласе рухавы грузавы МАЗ. Сіла ўдару была такой, што ад аўтамабіля адарваліся прэдадняя дзверцы, за які сядзеў пасажыр: 41-гадовы мужчына загінуў, не ўратаваў нават прышпілены рамень бяспекі. Вадзіцель, з боку якога спрацавала падушка бяспекі, сур'ёзных траўмаў не атрымаў.

Ілона ІВАНОВА. Фота УДАІ Магілёўскага аблвыканкама.

Тэатр будзе планы — усё дзеля гледачоў! Адаптуецца да вялікай сцэны спектаклі, якія ўжо ёсць у рэпертуары опернай трупы. Паступова выйдуч на сцэну «Аіда» Вердзі, «Хаваншчына» Мусаргскага, «Царская нявеста» Рымскага-Корсакава. Яны выйдуч ужо сёлетня. Рыхтуецца «Набука» Вердзі ў іншай, больш грунтоўнай версіі, чым та, якая была падрыхтаваная як фестывальны варыянт. Спецыяльна на гэтую пастаноўку запрошаны рэжысёр з Масквы, з Дзяржаўнага акадэмічнага Вялікага тэатра, Міхал Панджавідзэ, які будзе адзначаны «Залатою маскай». Нешта задумана сур'ёзнае, бо запрашаюцца і яшчэ два спецыялісты з Масквы — мастакі па святле і па камп'ютарнай графіцы. Умяліце новае тэхналогі ў оперы?!

У плане пастаноўка аднаактывы спектакляў Сяргея Каркаса. Опера гэтага беларускага кампазітара «Мядзведзь», напрыклад, напрыканцы мінулага года была пастанулена ў Маскве. На сцэне Белдзяржфілармоніі былі паказаны яе канцэртны варыянт. Аднак тэатр плануе звяртацца да беларускай музыкі далей: напрыклад, рыхтуецца ставіць яшчэ і балет «Шагрэневая скура» Андрэя Мдзівані.

— Ёсць такая праблема: сучасны мастак у сучасным свеце, — адзначаў галоўны дырэктар тэатра Віктар ПЛАСКІНА. — Аджін украінскага кампазітара скажаў: мы ўсе «палкоўнікі». Таму што нашы творы ляжаць на паліцах. Якая бджа ў сучаснага мастака? Глядзце на зусім

гатовы да ўспрымання сучаснага мастацтва, асабліва опернага. Мы, калі прадумваем рэпертуар, то мяркую: на гэтыя оперы людзі пойдуч, а на тыя — не. Дзеля камерцыйных выгяд мы ідзем на тое, што сучаснага кампазітара амаль не ставім. Гэта вельмі дрэнна. Я выступаю за тое, каб мы як мага больш ставілі сучасных твораў. Кампазітары самі павінны развівацца. Яны не могуць развівацца, не слухаючы свой твор. Бо пішаць адно, а на выхадзе атрымліваюцца абсалютна іншыя. І потым, адкарыктаваўшы нейкі рэчы, можна зрабіць для сябе высновы. Тэатр ідзе па той лініі, каб падтрымліваць беларускі кампазітар. Я думаю, што мы зрабілі правільны выбар, каб вырашылі, што ў Дні культуры Беларусі ў Маскве будзе паказаны балет Яўгена Глебава «Ціль Улешнігіль».

Хачелася стварыць яшчэ некалькі беларускіх спектакляў, і каб на стварэнне гэтых спектакляў былі выдаткаваны дзяржаўныя гранты. Што патрэбна кампазітару? Натхненне і грошы. Таму што калі няма грошай, ён не можа канцэнтравана на вялікай працы. Дык няхай будзе конкурс грантаў, каб некалькі кампазітараў напісалі сучасны твор на беларускі сюжэт, ці той, які іх зацікавіць. А Вялікі тэатр няхай гэты твор паставіць. Вось будзе сапраўднай падтрымка беларускага сучаснага мастацтва. Безумоўна, мы не ўсё паставілі, але колькасць прыйдзе ў якасці. І мы атрымаем добры, яркі сучасны оперны прадукт.

Ларыса ЦІМОШЫК.

У МІНСКУ ПАЧАЛІ СТВАРАЦЬ ЭЛЕКТРОННУЮ БАЗУ ЗВЕСТАК АБ НЯБОЖЧЫКАХ І МЕСЦАХ ІХ ПАХАВАННЯ

Як паведаміў карэспандант агенства «Мінск—Навіны» дырэктар УП «Спецкамітэнт БА» Мікалай РАКЕВІЧ, запісы рэгістрацыйных кніг, у якія на працягу дзесцігоддзяў заносіліся звесткі аб пахаваных на мінскіх могілках, будуць сістэматызаваныя і перанесены на электронны носьбіт.

Па пахаваннях на могілках «Усходняя» і «Заходняя» гэта праца завершана. На жожны з іх усталяваны электронна-даведачныя тэрміналы. Наведальніку дастаткова ўвесці прозвішча, імя, імя па бацьку нябожчыка, і на экране высвечыцца нумар участка магілы, схема маршруту да яе і агульная схема могілак. Гэта паслуга бясплатная. Таксама па заданні наведвальніка ў базу звестак могуць быць уведзены дадатковыя звесткі пра жыхароў і творчы шлях нябожчыка, аб узнагародах і іншых заслугах, размяшчана яго фатаграфія. Гэта паслуга называецца «Кніга памяці», каб ёе скарыстацца, трэба заплаціць 1 базавую велічыню (35 тысяч рублёў).

У найбліжэйшыя два гады такія тэрміналы плануецца ўсталяваць на ўсіх могілках, адначасна Мікалай Ракевіч, а ў 2013 годзе інфармацыя аб пахаваных на мінскіх могілках стане даступнай любому карыстальніку інтэрнэту.

У архівах спецкамітэнта захаваліся ў асноўным запісы, якія вяліся з 1950 года — папярэднія былі страчаны, знічаны ў час Вялікай Айчыннай ваіны. Між тым такія могілкі, як «Ваенныя», «Кальварыя», «Маскоўшчына», «Пілінерскія» былі адкрытыя ў другой палове XIX стагоддзя. Многія звесткі аб пахаваных страчаныя. Каб аднавіць звесткі аб няўлічаных магілах, работнікі спецкамітэнта пачалі камісійны агляд пахаванняў.

«Калі ёсць магчымасць прачытаць прозвішчы нябожчыкаў, гэты іх нарадзаны і смерці, якія захаваліся на надмагільных помніках, даты звесткі таксама будуць унесены ў электронную базу», — адзначыў Мікалай Ракевіч.

Аляксандр ФІЛІПОВІЧ, «Мінск—Навіны».

Калі сустрача адбылася ў ДЗЕВЕ (24 жніўня — 23 верасня), значыць абодва закаханыя загадзя добра ўяўлялі, што ім патрэбна для шчасця, каго яны хочуч сустрэць. На момант знаёмства ў іх ужо дакладна сфарміравалася разуменне сям'і, адносна ў сваіх патрабаванняў да партнёра. Для Дзевы ўласцівы сур'ёзнасць, адказнасць, скупулёнасць, акуратанасць. Такія адносіны будуць развівацца на вельмі хутка, але адразу правільна сур'ёзна падход. Адзін з важных момантаў — клопат. Клапаціцца — значыць выказаць каханне паўсядзённымі справамі і абавязкамі, усё арганізаваць і спланавана. Тут не трэба чакаць усплёскаў пацудоў, які ў вогненны знаёмы, затое можна разлічваць на спакойнае разуменне адно аднаго. Для гэтых людзей самае галоўнае — працісць выправаеbane побытам, арганізаваць яго такім чынам, каб прыныці і звычкі каханых не пацярпелі, «ужываліся» разам. Яшчэ адзін важны момант, які аб'ядноўвае тую пару, — паўсядзёны клопат пра здароўе (здаровы лад жыцця, здаровае харчаванне, сумесныя прагулкі, прабежкі і інш.). На гэта таксама варта звярнуць увагу.

Калі сустрача адбылася ў ШАЛІ (24 верасня — 23 кастрычнік), адносіны аб'яцваюць стаць рамантычнымі і гарманічнымі. Шалі — паветраны знак, таму не даідуна, што адносіны могуць пацудоў прызнаць, у прыгожы абставінах (на культурным мерапрыемстве, на адпачынку). У такіх адносінах асоба важнае значэнне мае класічны характэр залячанняў. Адзін з зямных момантаў — ваганні (а ці патрэбна рамантычнае спатканне, рэстаран, канцэрт і г.д.). Аднастайная рўніца і быт для іх — самая вялікая лагва ўзаемаадноснаў. У знаку Льва звычайна знаёмцаў людзі, для якіх вялікае значэнне мае і прыгажосць абранніка (які фізічна, а ўнутраная), і прыгожае праўленне не пацудоў. Вельмі важна дамацца быць рэальна, у халаце і бігудзі! Апрагнацца неабходна прыгожа, выкарыстоўваць творчыя моманты, каб прыныці ў сям'ю свята. Бытавыя пытанні аднаму вырашаць у форме гульні. Адна з галоўных умацаваных нічых тая ўзаемаадноснаў — інтымны аспект жыцця. Дыма важна і гэтым плане знайсці паразуменне. Дзеці — яшчэ адна з аднаючых велічыняў у такой сям'і, крыніца радасці...

Калі сустрача адбылася ў ЛЕУ (24 верасня — 23 кастрычнік), адносіны будуць развівацца павольна, але з дакладнай арыентацыяй на сямя. Яны правіла, у гэты час знаёмцаў людзі вопытныя, альбо з адказным стаўленнем да жыхця і партнёра. Часта тут можа быць розніца ва ўзросце. Для Казярога вялікае значэнне мае кар'ера, прафесійная рэалізацыя, таму адносіны могуць звязвацца ў працоўным калектыве, на навагодняй карпаратыўнае. Адносіны пад знакам Казярога, які правіла, бываюць вельмі працяглымі і сур'ёзнымі, іх надзвычай цяжка разарваць, нават калі людзі не вельмі шчасліва разам. Задача партнёраў — зрабіць іх больш радаснымі. Казярог не любіць праўленны пацудоў, яму адносіны будуць спакойныя, зменш стрыманыя. Такія людзі схільныя назіпаваць свае крыўды ўнутры, не дзеляцца імі з партнёрам, што можа ператварыцца ў сапраўдную сімну адчуваннямі. Ён нестает шырака адчуванняў і адкрытасці ў праўленны пацудоў. Яны гатовыя да дысцыпліны і парадку, але не гатовыя да новага, таму іх надзвычай складана ўспрымаць культурныя, сацыяльныя, сямейныя традыцыі, правілы і ўклад жыцця партнёра. Гэтай парай варта навучыцца не ўспрымаць кожную дробязь суп'азна. Такое праостае правіла дапаможа ім лёгка перааднаваць складанасці сумеснага жыцця.

Калі сустрача адбылася ў РАК (24 верасня — 23 кастрычнік), адносіны будуць развівацца вельмі хутка, але з дакладнай арыентацыяй на сямя. Яны правіла, у гэты час знаёмцаў людзі вопытныя, альбо з адказным стаўленнем да жыхця і партнёра. Часта тут можа быць розніца ва ўзросце. Для Казярога вялікае значэнне мае кар'ера, прафесійная рэалізацыя, таму адносіны могуць звязвацца ў працоўным калектыве, на навагодняй карпаратыўнае. Адносіны пад знакам Казярога, які правіла, бываюць вельмі працяглымі і сур'ёзнымі, іх надзвычай цяжка разарваць, нават калі людзі не вельмі шчасліва разам. Задача партнёраў — зрабіць іх больш радаснымі. Казярог не любіць праўленны пацудоў, яму адносіны будуць спакойныя, зменш стрыманыя. Такія людзі схільныя назіпаваць свае крыўды ўнутры, не дзеляцца імі з партнёрам, што можа ператварыцца ў сапраўдную сімну адчуваннямі. Ён нестает шырака адчуванняў і адкрытасці ў праўленны пацудоў. Яны гатовыя да дысцыпліны і парадку, але не гатовыя да новага, таму іх надзвычай складана ўспрымаць культурныя, сацыяльныя, сямейныя традыцыі, правілы і ўклад жыцця партнёра. Гэтай парай варта навучыцца не ўспрымаць кожную дробязь суп'азна. Такое праостае правіла дапаможа ім лёгка перааднаваць складанасці сумеснага жыцця.

Калі сустрача адбылася ў ШАЛІ (24 верасня — 23 кастрычнік), адносіны аб'яцваюць стаць рамантычнымі і гарманічнымі. Шалі — паветраны знак, таму не даідуна, што адносіны могуць пацудоў прызнаць, у прыгожы абставінах (на культурным мерапрыемстве, на адпачынку). У такіх адносінах асоба важнае значэнне мае класічны характэр залячанняў. Адзін з зямных момантаў — ваганні (а ці патрэбна рамантычнае спатканне, рэстаран, канцэрт і г.д.). Аднастайная рўніца і быт для іх — самая вялікая лагва ўзаемаадноснаў. У знаку Льва звычайна знаёмцаў людзі, для якіх вялікае значэнне мае і прыгажосць абранніка (які фізічна, а ўнутраная), і прыгожае праўленне не пацудоў. Вельмі важна дамацца быць рэальна, у халаце і бігудзі! Апрагнацца неабходна прыгожа, выкарыстоўваць творчыя моманты, каб прыныці ў сям'ю свята. Бытавыя пытанні аднаму вырашаць у форме гульні. Адна з галоўных умацаваных нічых тая ўзаемаадноснаў — інтымны аспект жыцця. Дыма важна і гэтым плане знайсці паразуменне. Дзеці — яшчэ адна з аднаючых велічыняў у такой сям'і, крыніца радасці...

Калі сустрача адбылася ў ЛЕУ (24 верасня — 23 кастрычнік), адносіны будуць развівацца павольна, але з дакладнай арыентацыяй на сямя. Яны правіла, у гэты час знаёмцаў людзі вопытныя, альбо з адказным стаўленнем да жыхця і партнёра. Часта тут можа быць розніца ва ўзросце. Для Казярога вялікае значэнне мае кар'ера, прафесійная рэалізацыя, таму адносіны могуць звязвацца ў працоўным калектыве, на навагодняй карпаратыўнае. Адносіны пад знакам Казярога, які правіла, бываюць вельмі працяглымі і сур'ёзнымі, іх надзвычай цяжка разарваць, нават калі людзі не вельмі шчасліва разам. Задача партнёраў — зрабіць іх больш радаснымі. Казярог не любіць праўленны пацудоў, яму адносіны будуць спакойныя, зменш стрыманыя. Такія людзі схільныя назіпаваць свае крыўды ўнутры, не дзеляцца імі з партнёрам, што можа ператварыцца ў сапраўдную сімну адчуваннямі. Ён нестает шырака адчуванняў і адкрытасці ў праўленны пацудоў. Яны гатовыя да дысцыпліны і парадку, але не гатовыя да новага, таму іх надзвычай складана ўспрымаць культурныя, сацыяльныя, сямейныя традыцыі, правілы і ўклад жыцця партнёра. Гэтай парай варта навучыцца не ўспрымаць кожную дробязь суп'азна. Такое праостае правіла дапаможа ім лёгка перааднаваць складанасці сумеснага жыцця.

Калі сустрача адбылася ў РАК (24 верасня — 23 кастрычнік), адносіны будуць развівацца вельмі хутка, але з дакладнай арыентацыяй на сямя. Яны правіла, у гэты час знаёмцаў людзі вопытныя, альбо з адказным стаўленнем да жыхця і партнёра. Часта тут можа быць розніца ва ўзросце. Для Казярога вялікае значэнне мае кар'ера, прафесійная рэалізацыя, таму адносіны могуць звязвацца ў працоўным калектыве, на навагодняй карпаратыўнае. Адносіны пад знакам Казярога, які правіла, бываюць вельмі працяглымі і сур'ёзнымі, іх надзвычай цяжка разарваць, нават калі людзі не вельмі шчасліва разам. Задача партнёраў — зрабіць іх больш радаснымі. Казярог не любіць праўленны пацудоў, яму адносіны будуць спакойныя, зменш стрыманыя. Такія людзі схільныя назіпаваць свае крыўды ўнутры, не дзеляцца імі з партнёрам, што можа ператварыцца ў сапраўдную сімну адчуваннямі. Ён нестает шырака адчуванняў і адкрытасці ў праўленны пацудоў. Яны гатовыя да дысцыпліны і парадку, але не гатовыя да новага, таму іх надзвычай складана ўспрымаць культурныя, сацыяльныя, сямейныя традыцыі, правілы і ўклад жыцця партнёра. Гэтай парай варта навучыцца не ўспрымаць кожную дробязь суп'азна. Такое праостае правіла дапаможа ім лёгка перааднаваць складанасці сумеснага жыцця.

Калі сустрача адбылася ў ШАЛІ (24 верасня — 23 кастрычнік), адносіны аб'яцваюць стаць рамантычнымі і гарманічнымі. Шалі — паветраны знак, таму не даідуна, што адносіны могуць пацудоў прызнаць, у прыгожы абставінах (на культурным мерапрыемстве, на адпачынку). У такіх адносінах асоба важнае значэнне мае класічны характэр залячанняў. Адзін з зямных момантаў — ваганні (а ці патрэбна рамантычнае спатканне, рэстаран, канцэрт і г.д.). Аднастайная рўніца і быт для іх — самая вялікая лагва ўзаемаадноснаў. У знаку Льва звычайна знаёмцаў людзі, для якіх вялікае значэнне мае і прыгажосць абранніка (які фізічна, а ўнутраная), і прыгожае праўленне не пацудоў. Вельмі важна дамацца быць рэальна, у халаце і бігудзі! Апрагнацца неабходна прыгожа, выкарыстоўваць творчыя моманты, каб прыныці ў сям'ю свята. Бытавыя пытанні аднаму вырашаць у форме гульні. Адна з галоўных умацаваных нічых тая ўзаемаадноснаў — інтымны аспект жыцця. Дыма важна і гэтым плане знайсці паразуменне. Дзеці — яшчэ адна з аднаючых велічыняў у такой сям'і, крыніца радасці...

Калі сустрача адбылася ў ЛЕУ (24 верасня — 23 кастрычнік), адносіны будуць развівацца павольна, але з дакладнай арыентацыяй на сямя. Яны правіла, у гэты час знаёмцаў людзі вопытныя, альбо з адказным стаўленнем да жыхця і партнёра. Часта тут можа быць розніца ва ўзросце. Для Казярога вялікае значэнне мае кар'ера, прафесійная рэалізацыя, таму адносіны могуць звязвацца ў працоўным калектыве, на навагодняй карпаратыўнае. Адносіны пад знакам Казярога, які правіла, бываюць вельмі працяглымі і сур'ёзнымі, іх надзвычай цяжка разарваць, нават калі людзі не вельмі шчасліва разам. Задача партнёраў — зрабіць іх больш радаснымі. Казярог не любіць праўленны пацудоў, яму адносіны будуць спакойныя, зменш стрыманыя. Такія людзі схільныя назіпаваць свае крыўды ўнутры, не дзеляцца імі з партнёрам, што можа ператварыцца ў сапраўдную сімну адчуваннямі. Ён нестает шырака адчуванняў і адкрытасці ў праўленны пацудоў. Яны гатовыя да дысцыпліны і парадку, але не гатовыя да новага, таму іх надзвычай складана ўспрымаць культурныя, сацыяльныя, сямейныя традыцыі, правілы і ўклад жыцця партнёра. Гэтай парай варта навучыцца не ўспрымаць кожную дробязь суп'азна. Такое праостае правіла дапаможа ім лёгка перааднаваць складанасці сумеснага жыцця.

Калі сустрача адбылася ў РАК (24 верасня — 23 кастрычнік), адносіны будуць развівацца вельмі хутка, але з дакладнай арыентацыяй на сямя. Яны правіла, у гэты час знаёмцаў людзі вопытныя, альбо з адказным стаўленнем да жыхця і партнёра. Часта тут можа быць розніца ва ўзросце. Для Казярога вялікае значэнне мае кар'ера, прафесійная рэалізацыя, таму адносіны могуць звязвацца ў працоўным калектыве, на навагодняй карпаратыўнае. Адносіны пад знакам Казярога, які правіла, бываюць вельмі працяглымі і сур'ёзнымі, іх надзвычай цяжка разарваць, нават калі людзі не вельмі шчасліва разам. Задача партнёраў — зрабіць іх больш радаснымі. Казярог не любіць праўленны пацудоў, яму адносіны будуць спакойныя, зменш стрыманыя. Такія людзі схільныя назіпаваць свае крыўды ўнутры, не дзеляцца імі з партнёрам, што можа ператварыцца ў сапраўдную сімну адчуваннямі. Ён нестает шырака адчуванняў і адкрытасці ў праўленны пацудоў. Яны гатовыя да дысцыпліны і парадку, але не гатовыя да новага, таму іх надзвычай складана ўспрымаць культурныя, сацыяльныя, сямейныя традыцыі, правілы і ўклад жыцця партнёра. Гэтай парай варта навучыцца не ўспрымаць кожную дробязь суп'азна. Такое праостае правіла дапаможа ім лёгка перааднаваць складанасці сумеснага жыцця.

Калі сустрача адбылася ў ШАЛІ (24 верасня — 23 кастрычнік), адносіны аб'яцваюць стаць рамантычнымі і гарманічнымі. Шалі — паветраны знак, таму не даідуна, што адносіны могуць пацудоў прызнаць, у прыгожы абставінах (на культурным мерапрыемстве, на адпачынку). У такіх адносінах асоба важнае значэнне мае класічны характэр залячанняў. Адзін з зямных момантаў — ваганні (а ці патрэбна рамантычнае спатканне, рэстаран, канцэрт і г.д.). Аднастайная рўніца і быт для іх — самая вялікая лагва ўзаемаадноснаў. У знаку Льва звычайна знаёмцаў людзі, для якіх вялікае значэнне мае і прыгажосць абранніка (які фізічна, а ўнутраная), і прыгожае праўленне не пацудоў. Вельмі важна дамацца быць рэальна, у халаце і бігудзі! Апрагнацца неабходна прыгожа, выкарыстоўваць творчыя моманты, каб прыныці ў сям'ю свята. Бытавыя пытанні аднаму вырашаць у форме гульні. Адна з галоўных умацаваных нічых тая ўзаемаадноснаў — інтымны аспект жыцця. Дыма важна і гэтым плане знайсці паразуменне. Дзеці — яшчэ адна з аднаючых велічыняў у такой сям'і, крыніца радасці...

Калі сустрача адбылася ў ЛЕУ (24 верасня — 23 кастрычнік), адносіны будуць развівацца павольна, але з дакладнай арыентацыяй на сямя. Яны правіла, у гэты час знаёмцаў людзі вопытныя, альбо з адказным стаўленнем да жыхця і партнёра. Часта тут можа быць розніца ва ўзросце. Для Казярога вялікае значэнне мае кар'ера, прафесійная рэалізацыя, таму адносіны могуць звязвацца ў працоўным калектыве, на навагодняй карпаратыўнае. Адносіны пад знакам Казярога, які правіла, бываюць вельмі працяглымі і сур'ёзнымі, іх надзвычай цяжка разарваць, нават калі людзі не вельмі шчасліва разам. Задача партнёраў — зрабіць іх больш радаснымі. Казярог не любіць праўленны пацудоў, яму адносіны будуць спакойныя, зменш стрыманыя. Такія людзі схільныя назіпаваць свае крыўды ўнутры, не дзеляцца імі з партнёрам, што можа ператварыцца ў сапраўдную сімну адчуваннямі. Ён нестает шырака адчуванняў і адкрытасці ў праўленны пацудоў. Яны гатовыя да дысцыпліны і парадку, але не гатовыя да новага, таму іх надзвычай складана ўспрымаць культурныя, сацыяльныя, сямейныя традыцыі, правілы і ўклад жыцця партнёра. Гэтай парай варта навучыцца не ўспрымаць кожную дробязь суп'азна. Такое праостае правіла дапаможа ім лёгка перааднаваць складанасці сумеснага жыцця.

Калі сустрача адбылася ў РАК (24 верасня — 23 кастрычнік), адносіны будуць развівацца вельмі хутка, але з дакладнай арыентацыяй на сямя. Яны правіла, у гэты час знаёмцаў людзі вопытныя, альбо з адказным стаўленнем да жыхця і партнёра. Часта тут можа быць розніца ва ўзросце. Для Казярога вялікае значэнне мае кар'ера, прафес

СКАНВОРД

Складу Андрэй МІХАЙЛАУ.

Сканворд з 15 пазіцыямі і адказаў. Пазіцыя 1: Гара ў Японіі. Пазіцыя 2: Вялікая цыцкая мара. Пазіцыя 3: Падарэжаныя зялёныя. Пазіцыя 4: Цукершчыні. Пазіцыя 5: Асобная спецыяльнасць.

ШЫК-ШОК

ВЯСНА-ЛЕТА-2010

Унумыры № 18 ад 2 лютага мы расказалі пра тое, якім будзе модны сезон вясна-лета-2010. У прыватнасці, пра тое, які каліравы гаме і тканінам аддаць перавагу, а таксама пра тэндэнцыі ў асноўнай групе адзення расказала галоўны мастацкі кіраўнік Беларускага цэнтра моды, вядучы дызайнер Эльвіра ЖЫКАВА.

ГАРАДСКОЕ АДЗЕННЕ І ВУЛІЧНЫ ШЫК

У гэтым сезоне будзе актуальна ўплываць на гарадское адзенне спартыўная тэматыка. У афармленні жакетаў і спадніц з'явіцца засцежка-маланкі. З аднаго боку, гарадскі стыль будзе больш рафінаваны — гэта свабодныя піжамы, актуальныя пачкі, запавычаныя з мужчынскага гардэроба.

то ўзрастае, то зніжаецца. У наступным сезоне яна перакрываецца з больш жорсткім і мілітарызаваным настроем. Так што будучай вясной сафары прынясе нам накладныя кішэні, свабодныя формы, штаны, запавычаныя з ваенных ці афрыканскіх паходаў.

Актуальнай застаецца ў новым сезоне і марская тэма, вельмі камерцыйна паспяхова і папулярная. Клеткі і палоскі плаўна пераключаюць з зімовай калекцыі ў летні сезон.

уплыў мужчынскага гардэроба, паўвясковы шык і банты як акцэнт

ВЯЧЭРНЯЕ АДЗЕННЕ

Вясна і лета — гэта сезон вяселляў і выпускных балаў, а значыць — час асаблівых сукенак. На выпускным балах выдатна будуць выглядаць сукенкі, адраэзныя па талі, з акруглымі спадніцамі, з рукавамі-купаламі, з драпіраванымі ліфамі або, наадварот, маленькімі ствароўца з арگانзы ці шыфону.

Актыўна ў вясчэрняе адзенні будучы выкарыстоўвацца мадэрны. Тут знаходзяцца сваё рашэнне адгукі 20-х, калі ўсе вар'ячелі ад танцавальнага рытму чарльстон, — гэта канец 20-х — пачатак 30-х. Адсюль сукенкі на тонкіх шлейках, адраэзныя па сцягнах, з напускам на сцягнах, і махры, якія могуць спускацца па ліфу, па спадніцы і ствараць дадатковы рух і аб'ём.

Для аздаблення акрамя крышталю выкарыстоўваюцца карункі. Яны могуць прысутнічаць ва ўрачыстай групе касцюмаў, у апрацоўцы топаў. Гэта тэма плаўна перайшла з зімовай калекцыі ў летнюю, пры гэтым крыў змяніліся колер. Калі ў зімовай калекцыі мы бачылі насычаныя белыя карункі, чорныя або сінія, то ў летніх калекцыях карункі, як правіла, белыя. Яны, з аднаго боку, ствараюць рамантычны паўвясковы шык, з іншага — настальгічны настрой, быццам бы мы дасталі іх з кюфару нашых бабунь.

«Колер сышоў з адзення ва ўнутраны дадаткі — трыкажаныя світары і топы, а таксама ў аксесуары — раманы, сумкі і абутак. Часта гэта тракуюцца занадта літаральна, мы шмат цяпер бачым на вуліцы рознакаляровыя ботаў. У цэлым жа на влічкі форм колер знікае, робіцца нейтральным», — нагадвае Эльвіра Жыкава.

Выдатна будучы выгляд прызрыстыя і паўпразрыстыя тканіны. Але каб сукенка не была вульгарнай, тут таксама можна выкарыстоўваць прыматэрыялы, драпіроўку, разнастайныя складкі і самую пачыночную палітру. Базавымі колерамі для гэтай тэмы з'яўляюцца паштоўныя ружовыя, бажовыя, каралявы. Выдатны прымём у гэтай тэме — дэкараванне бязмясца. Хочаце зрабіць акцэнт — змясціце туды нічым яркім дэкорам па гарлавіне, на нізе рукавоў, па нізе тунікі.

З'яўляюцца напоўненыя ў аб'ёме штаны, бярмуды, шорты, якія носяць з завернутымі нізямі, яны дапаўняюцца майкамі ў шэрых тонах з флюорэсцэнтнымі або тон у тон набіўкамі. Гэта можа быць трыкажная майка-топ, якая ператвараецца ў сукенку, а можна надзець некалькі маек адначасова.

Яшчэ адна тэма, асабліва калі вы збіраецеся на адпачынак, — стайлінг «хіпі-шык». Ён таксама прысутнічаў мінулыя летам, але з подымнаю не сышоў. Ён нясе нам настрой этнічна аднаго боку, з іншага — настрой хіпі 70-х. Адсюль шмат даўжыні мідзі ў сукенках, сарафанах, шмат'ярусныя спадніцы — у зборкі, аднатонныя ці ў дробныя кветкі, або гэта сукенкі-тунікі з этнічным яркім дэкорам па гарлавіне, на нізе рукавоў, па нізе тунікі.

Сёння Месяц Апошняга квадранта ў 1.49. Месяц у сузор'і Скарпіёна. Імяніны: Пр. Ксенія, Герасіма, Івана, Мікаіла, Цімафея, К. Аманда, Дарота, Багдана, Ціта.

Правецце, калі ласка, адказваць. Сканворд (4 лютага). Па гарызанталі: Мандат. Айсберг. Рыба. Мастак. Пасад. Рэм. Карты. Орша. Дуброва. Гід. Танга. Арка. Ікра. Маг. Траста. Акруга. Луб. Лот. Нахіл. Лагера. «Нос». Такса. Смятана. Хам. Ту. Ба. Арык. Нектар. Кандыдат. Па вертыкалі: Галалёўзіца. Ляднік. Пабор. Амулет. Слон. Агара. Драхма. Агат. Адкат. Статар. Тарос. Мур. Тыран. Бык. Амбра. Салака. Крыга. Ном. Ірга. Мо. Да. Расліна. Шык. Тулон. Баржа. Араб. Самакат.

НАДВОР'Е на заўтра

Геамагнітны ўзрушэнні. Віцебск: -17...-15°C. Гродна: -10...-8°C. Мінск: -12...-10°C. Магілёў: -15...-13°C. Брэст: -9...-6°C. Гомель: -15...-13°C. Варшава: -8...-4°C. Нев: -11...-9°C. Рыга: -8...-7°C. Вільнюс: -12...-10°C. Масква: -11...-9°C. С.Пецярбург: -10...-8°C.

6 лютага

1914 год — нарадзіўся Аркадзь Куляшоў, беларускі паэт, перакладчык, народны паэт Беларусі. У 1934—1937 гадах працаваў у газеце «Чырвоная змена», затым — на Беларускам радыё, у Саюзе пісьменнікаў Беларусі, рэдагаваў газету «Літаратура і мастацтва». Аўтар шматлікіх паэтычных твораў, у тым ліку паэм «Сцяг брыгады», «Цымбалы». Перакладчык на беларускую мову твораў Пушкіна, Шаўчэнкі, Маякоўскага, Ясеніна. Многія вершы А. Куляшова пакладзены на музыку.

ХАТНЯЯ ЭНЦЫКЛАПЕДЫЯ

Як перажыць люты. Зіма на завяршальным этапе, аднак здаецца, што да вясны не дацягнуць. Дзень стаў даўжэйшы, але спяць хочацца больш, чым у пачатку зімы. Вітаміны прымаюцца рэгулярна, але энергіі не прыбаўляецца. Для тых, хто лічыць, што люты — самы цяжкі месяц, псіхалагі распрацавалі спецыяльную праграму для адулянення сілаў.

Святло. Каб перамагчы санлівае, нам патрэбны доўгі светлыя дзень. Выкарыстоўвайце ў сваёй кватэры больш яркія электралампачкі, трымаце адкрытыя шторы, у сонечны дні старайцеся больш быць на вуліцы. Штодзённыя прагулкі дапамагуць атрымаваць дастатковую дозу ультрафіялету.

Колер. Са святлом усё зразумела, аднак мала хто задумваецца, што зімой нам таксама не хапае і колеру. Летам і прыроды, і мы самі апрамаем больш ярка, а зімой — хутчэй у цёмныя рэчы. Дапоўніце каларовымі дэталімі свой гардэроб, а кватэру ўпрыгожце вясёлымі карціцамі (напрыклад, можна ўстаўці ў рамках любімыя фотакарткі свайго летняга адпачынку ці проста выявы кветак).

Смак. Зімой інтэнсіўнасць і разнастайнасць прыродных пахаў рэзка мяняецца. Але што перашкаджае папоўніць водарамі свой ілустны дом? Спартэрыцыа ўсё: ад простых сілэтычных духмяных рэчываў да сапраўднага эфірнага алею. Наша задача «бударожыць» нос (а значыць і мозг) прыемнымі і насычанымі пахамі.

Вось дык блін!

Масленіца — адно з нямногіх старажытных язычніцкіх святаў праваду зімы ў славянскіх народаў, якое захавалася да нашых дзён. З ім нашы продкі звязвалі надзею на добрае лета і багаты ўраджай. Святоўце Масленіцу цэлы тыдзень (сёлета з 8 па 14 лютага), а галоўным пачаткам на свята былі і ёсць бліны.

Прыгатуйце рашчыну на цёплым малаці, дадайце палову мукі і цукар, пастаўце ў цёплае месца на 30—40 хвілін. Яечныя жаўткі разтрыце з соллю, бялі ўзібіце асобна. Расцёртыя жаўткі, падаргатае сметанковае масла дадайце ў рашчыну, старанна перамяшайце, паступова ўсыпце муку, развядзіце цёплым малаком. Зноў пастаўце ў цёплае месца, давайце двойчы падняцца. Цяпер уліце ўзбітыя бялкі, размяшайце, дайце цесту падняцца яшчэ раз і выпякайце бліны.

Прыпек з цыбулі. Цыбулю дробна парэжце, абсмажце на алеі. Прыпек з грыбамі. Грыбы замачыце на 2-3 гадзіны, адварыце, абсмажце з мукой і прапусціце праз мясарубку.

Прыпек з бананамі. Муку прасейце і змяшайце з цукар, яйкамі, соллю і 1 ст. лыжкай алею. Цеста старанна перамяшайце, каб не было камачкоў. На разгартую патэльню з алеем выпякайце тонкія блінычы. Разрожце на чатыры часткі. Чвэрці бананаў закруціце ў блінычы, абсмажце на сметанковым масле. Гатовыя блінычы паліце гарачым шакаладам.

РЫТУАЛЬНАЕ ВЫКАРЫСТАННЕ ВАДЫ НА ПРАЦЯГУ КАЛЯНДАРНАГА ГОДА: ВЯСНА

Перадвелькодная субота (апошня перад Вялікаднем). У гэты дзень у храмах адбываецца малое асвячэнне вады. У другой палове дня ў храмах асвячаецца рытуальнае ежа, з якой пачнецца першы святочны дзень пасля заканчэння Вялікага посту.

15 мая — дзень Барыса і Глеба. На Беларусі дзень ушанавання святых Барыса і Глеба лічыўся вялікім святам. У гэты дзень у храмах ставілі свечкі, маліліся за мір, спакой, паразуменне паміж людзьмі, а таксама за будучы ўраджай. Акрамя таго, абавязкова хадзілі да крыніцы, якая не замёрзла зімой.

22 мая — Мікола Веснавы. У народным асродкі існавала строга забарона купацца ў вадах да дня Міколы Цудатворца. Гэты дзень ярка і лічыўся пачаткам купання, таму неабходна было выкачаць адладзены рытуал: раніцай усёй вёскай ідуць ішлі да крыніцы або калодзежа, маліліся, пілі «жывую» ваду, крапілі адзіна аднаго, каб на працягу года быць моцным і здаровым.

Узненне (саракавы дзень пасля Вялікадня). Гэта свята — сярэдзіна паміж Вялікаднем і Тройцай. У гэты дзень царква моліцца «аб напавенні усіх жывых водам благачэсця». Хрыстоў павадамі людзям аб іх уратаванні і прапаўнення дачынацца да крыніцы бессмяротна. Напрыканцы набажэнства праводзіцца малое асвячэнне вады.

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА. ЗАСНАВАЛІНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь. РЕГІСТРАЦІЯНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 ад 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА.

Галоўны рэдактар У. НАРКЕВІЧ. РЕДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: І. БАРАНОВСкі, С. ГРЫБ, У. ЗДАНОВІЧ (намеснік галоўнага рэдактара), Н. КАРПЕНКА, Л. ЛАХМАНЕНКА, С. ПРОТАС (намеснік галоўнага рэдактара), С. РАСОЛЬКА, Л. РЫЖАНКОВА (першы намеснік галоўнага рэдактара), Л. СВДРЫЦКАЯ, А. СЛАНЕУСкі (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛШЫК, Л. ЦІМОШЫК, І. ШЧУЧЭНКА. НАШ АДРЭС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

ПРЫЁМ тэл.факс: 287 17 79, РЭКЛАМЫ: reklama@zvzazda.minsk.by. Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар.

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адкажэнне за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы. Газета адрэкавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Вываецтва «Беларускі Дом друку», ЛД № 02330/0494179 ад 03.04.2009.